

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
redeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stope, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelja in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2992

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoslo-
vaška Ljubljana 400, 10.550 in 10.349
sa inzerate, Sarajevu št. 783, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Grofi Stefan Bethlen

Madžarska je ena tistih redkih, če ne edina evropska dežela, kjer ima plemstvo še vedno odločujočo besedo pri vodstvu in upravi države. Madžarski magnati združujejo v svojih rokah največjo politično in gospodarsko moč. Njim pripada kapital in zemlja. Iz njih se rekrutira častništvo v armadi ter vodilna diplomacija v politiki. Grofi stoje na čelu strank in države. Madžarsko plemstvo čuva tisoletne tradicije. Vodili so dolge boje za svobodo Madžarske in se ponajša s parlamentarizmom, ki naj bi bil starejši kakor je angleški.

V madžarskem ustavnem življenju opazujemo zanimiv pojav, kako se je vedno vse delo in gibanje izkristaliziralo okrog vodilnih osebnosti, ki so navadno dolgo ostajale na vodstvu državnih poslov. Tako je bila vedno dana možnost kontinuitete dela in sistematične stvariteljske delavnosti. Gotovo ne smemo prezreti tudi senčnih strani, ki jih tak način more prinesiti s seboj, ker je kaj hitro dana možnost osebne diktature. A tudi prednosti takega režima so neizpodbitne in ravno Madžarska je imela srečo, da ni nikdar pogrešala dobrih politikov.

Ni dvoma, da bo zgodovina tudi sedanjega političnega voditelja Madžarov grofa Stefana Bethlena prištetela med prvostopne madžarske državnike. Grof Bethlen, o katerem pravijo, da ga judje dolže, da je preveč antisemitski — a se istočasno — antisemitom vdi preveč priljazen judom; katerega legitimisti napadajo, da premalo stori za obnovitev kraljevega prestola in mu nasprotniki Habsburžanov očitajo habsburgovstvo; — oprezní grof Bethlen je s svojimi 56 leti v resnici dojen evropskih ministrskih predsednikov, ker je letošnjo pomlad minulo že 9 let, kar je na čelu madžarskega kabineta ter je poleg tega najstarejši evropski ministrski predsednik.

Bethlen na svojem odgovornem mestu ni praznoval. Madžarska je vojno izgubila in postala iz veselih mala država s komaj tretjino predvojne ozemlja. Doživela je režim proletarske diktature pod Bela Kunom, doživela protirevolucijo in celo vrsto šibkih vlad. V zunanjem svetu med močnimi državami ni imela niti ene prijateljice. Tembolj je treba priznati, da je pod umnim vodstvom grofa Stefana Bethlena Madžarska storila ogromno veliko za finančno, gospodarsko in politično konsolidacijo. Sklenila je vrsto uspešnih trgovskih pogodb in odkar jo družijo prijateljska in zavezniška pogodba z Italijo, se njen mednarodni položaj vidno boljša.

Dosedaj je poznal zunanjepolitično grof Bethlen samo dva pota: v Rim in v Zenevo. Prvi je bil kronan z prijateljsko pogodbo, drugi z ureditvijo madžarskih reparacij in mednarodnim posojilom. Pred nekaj dnevi je odšel v London. Komaj kdaj je bilo o kakem političnem obisku, — ki so drugače precej v modi, — toliko uganjanj in govorice kakor o tem Bethlenovem obisku v Londonu. Madžarska politična agentura je razglašala, da gre le za dejanje vljudnosti. A kdo še danes veruje uradnim diplomatičnim objavam?

Bethlen, o katerem pravijo, da je zanj karakteristično, da o pravem času ve pravo povedati in pravo storiti, je imel gotovo posebne razloge, da je obiskal baš v tem trenutku London. Eden vzrokov je gotovo zagotovitev posojila angleških bank, o čemer smo že pisali. A drugega je iskati v splošni ofenzivi italijanske diplomacije, ki gre za revizijo mirovnih pogodb. Madžarska zunanja politika je bistveno zavisna od Rima. V Rim hodijo madžarski diplomati po instrukcije, iz Rima ven posega močna roka v nekdanje prestolice monarhije, na Dunaj in v Budimpešto. Med tem, ko je Grandi posetil Varšavo, Budimpešto in Rim, je Bethlen odšel v London, potem ko se je še preje posvetoval z italijanskim zunanjim ministrom. Vse te diplomatske ekskurzije so v idejni medsebojni zvezi.

Navsezadnje težko verjamemo Bethlenu, ako izjavlja, da ni propagiral upostavitve Habsburžanov. Gotovo ima ta rutinirani diplomat toliko praktičnega instinkta, da ve, da pri vladajoči laburistični politiki ne bi uspel s podobnimi zahtevami. Toda konservativnim angleškim lordom kak madžarski grof, ki razkazuje svoj rodovnik, gotovo še vedno imponira. Odkar se govori o zaroki princeza Otona z italijansko princezino, je Italija baje celo naklonjena upostavitvi Habsburžanov. A brez ozira na upostavitve Habsburžanov moramo imeti pred očmi, da je glavni cilj vse madžarske diplomacije revizija trianonske mirovne pogodbe in da je to še prav poseben cilj grofa Bethlena, ki bi rad v tem smislu klonal svoje življensko delo.

Ce na preje, nam bo jesensko zasedanje Društva narodov prineslo razjasnitev o Bethlenovi poti v London. Je pa gotovo jako značilen pojav pospešene italijansko-madžarske diplomatske delavnosti v srednjeevropskih problemih, na katerih je tudi naša država najintenzivneje zainteresirana.

Obsojeni ponarejevalci denarja

Lizbona, 20. junija. AA. Sodisce je po razpravi, ki je trajala 26 sej, izdalo razsodbo o procesu proti ustanoviteljem in voditeljem banke v Angori, ki so bili obtoženi, da so izvedli drzno potvorbo novčanic portugalske državne banke. Z izkupičkom so nato ustanovili banko v Angori. Glavni ravnatelj Alveires Jose je bil obsojen na 8 let ječe in na 12 let deportacije. Trije obtoženci so dobili po 6 let ječe in po 10 let izgnanstva.

Škof dr. A. B. Jeglič imenovan za nadškofa

Acta Apostolicae Sedis (Vol. XXII, num. 6) prinašajo odlok konsistorialne kongregacije, da je sv. oče papež Pij XI. imenoval ljubljanskega kneza in škola dr. Ant. Bonaventuro Jegliča za naslovne nadškofa Garelenškega.

Sanje madžarskih legitimistov

Dunaj, 20. junija. d. Ob priliki izгона majorja Pabsta, ki je bil v zvezi s pristaši Otona habsburškega na Madžarskem, se o načrtih madžarskih legitimistov izve iz poučenih krogov sledeče:

Najgloblji vzrok, da je gibanje madžarskih legitimistov zopet oživelo, je huda gospodarska kriza, ki zadeva v prvi vrsti male ogrske kmete. Veliki krize zato tako ostro ne čutijo, ker jim omejeno voljno pravo dovoljuje v svrhu svoje asanacije razpolagati z državnimi sredstvi. Vlada ni magnatom samo dovolila premije na žito, ampak namerava od najbolj zadolženih magnatov drago nakupiti zemlje, da na njej naseli zemlje lačno prebivalstvo, kar pa zopet ne bo prišlo v dobro resnično potrebnim bajtarjem, ampak optantom in drugim političnim privilegirancem ter miljenjem vlade. Gospodarska beda in nejevolja zaradi trajnega prikrajševanja političnih pravic sta povzročili med madžarskimi kmeti resno revolucionarno razpoloženje, ki narašča v nevarne dimenzije. Razume se, da to razpoloženje pridno neti Komintern, vendar je ogrsko kmetstvo prebivalstvo neodvisno od tega na celi črti skrajno nezadovoljno z režimom magnatov, ki je danes še hušji nego je bil pred vojno pod habsburškim žezlom ter nečuvno izkorišča malega človeka.

V tej situaciji nastopajo madžarski legitimisti kot »rešitelji naroda«. Sestavili so si po fašističnem in hajmverovskem načrtu političen program, ki izgleda kot konservativna restavracija ali reakcija (kakor jo imenujejo liberalci in socialisti) s socialnim predznakom. Ta program izdajajo kot »resnično demokracijo« v nasprotju z »menčestrosko liberalno, judovsko in marksistično laždemokracijo«. Ker je spor med pristaši nadvojvode Albrehta in pristaši Otona definitivno poravnal v korist slednjega, predstavljajo ogrski legitimisti danes enotno fronto, čeprav so v njihovi sredi drugi večji ali manjši spori, deloma zaradi ambicij voditeljev, med katerimi — kakor sploh po vsej Evropi — velikih ljudi ni, deloma zaradi različnih

svetovnih in političnih nazorov. Vendar so na zunanaj enotnejši nego so še pred kratkim bili in uživajo zadnje čase očitno moralno podporo neke tuje velesile.

V zadnjih dneh se je njihova zavest ojačila zaradi dogodkov v Romuniji. Menijo namreč, da bi se mogla notranja izprememba na Ogrskem izvršiti ravno tako brez vsake ovire kakor se je izvršila v Romuniji, pozabljajo pa popolnoma, da se v Romuniji ni izpremenila niti vladavina niti zunanja in notranja politična smer režima, dočim bi legitimistična restavracija pomenila revolucijo, ki bi odjeknila po vsej Evropi. Toda madžarski legitimisti so izredno optimistični, kar si lahko razlagamo, če pomislimo, da se njihove nade niti oduznaj, naj so še tako pretirane. Da-li oni zunanji faktorji, ki ogrske legitimiste v njihovih težnjah podpirajo, mislijo resno in odkrito ali pa Madjare le izkoriščajo kot orožje v diplomatični borbi za svoj položaj v Evropi, s tem si v Budimpešti ne belijo veliko glave. Oni so pač prepričani, da bodo v kalnih vodah evropskega položaja vlovili zase vsaj — ogrsko krono pa privilegije, ki bodo s tem zanje združeni.

Zaenkrat pa se madžarski legitimisti gerirajo kot veliki demokrati, ki bodo s pomočjo »kralja« Otona rešili ogrskega kmeta in malega človeka sploh iz njegove velike bede. Oton postane 20. novembra tega leta polnoleten, preje pa bo naredil »študijsko potovanje« po velikih mestih Evrope, ki naj služi kot njegova akreditacija pri različnih dvorih in velikih ter malih silah Evrope. Legitimisti so prepričani, da se ne bo monarhistični restavraciji na Madžarskem resno protivila nobena država razun Češkoslovaške. Zanimivo za njihov neverjetni optimizem je, da upajo, da niti Jugoslavija ne bo ničesar učinkovitega podvzela proti vzpostavitvi Habsburžanov, češ da je v Belgradu že princ Sikst pariski kot odposlanec Zite odstranil resne ovire, ki so bile temu na poti! O Franciji pa so prepričani, da bo proglasitev Otona

za ogrskega kralja naravnost simpatično sprejela! Francija — pravijo — bo rada videla na madžarskem prestolu Habsburžana, ker bo to najboljše protitež proti »Anschlussu«. Boljše za Francijo je — tako ugibajo — ako se habsburška vladavina raztegne še na Avstrijo, kakor pa da bi se Nemčija pomnožila za šest in pol milijona prebivalcev.

Največje upanje za ugoden potek legitimističnega puča pa polagajo ogrski legitimisti na to, da bo italijanska kraljeva hiša Otonu iz svoje srede preskrbela soprogo, bodočo ogrsko, pozneje tudi avstrijsko kraljico. Stvar sicer ni še gotova, toda ogrski monarhisti jo kot gotovo dejstvo smatrajo. Tako bi se uresničilo, — kakor pripominja k tem lepim sanjam nek duhoviti francoski publicist — da je sreča Habsburga bila vedno v ženitvah: Tu felix Austria nube!...

Škoda samo, da se obeta madžarskim legitimistom že v najkrajšem času hudo razočaranje. Kakor so namreč po dogodkih s »Heimwehrom« na tukajšnjih vodilnih mestih poučeni, nameravajo pariški in londonski kabinet proti rovarijam in načrtom ter vznemirjanju, ki ga povzročajo habsburgovski pristaši v zadnjem času, energično nastopiti. O tem je tudi grof Bethlen v Londonu imel priliko se prepričati, tako da bodo dunajski in budimpeštanski legitimisti kaj kmalu poučeni, da niti Anglija niti Francija ne bosta dopustili nobene izpremembe v Srednji Evropi, ki bi pomenila izničenje verzajske mirovne pogodbe, oziroma žalitev njenega duha pa obenem najresnejšo ogrožitev vladajočega miru v Evropi. Pomoč, ki jo dobivajo legitimisti iz inozemstva, jim bo preje v škodo nego v korist, ker dokazuje, kakšnim namenom naj restavracija na Madžarskem in v Avstriji v resnici služi. Govori se, da bo na te intrige sledil kmalu energičen odgovor tako iz Pariza kakor iz senžermenske palače, koder grof Bethlen hodi po pomoč proti občutni gospodarski krizi Madžarske.

Madjari hočejo upostavitev Habsburžanov

Bethlenov obisk v zvezi z restavracijo Habsburžanov

Pariz, 20. jun. x. »Echo de Paris« in »Information« javljata soglasno, da je bil Bethlenov obisk v Londonu v direktni zvezi z gotovimi pogajanjimi o restavraciji Habsburžanov. Oton Habsburški se namerava zaročiti z najmlajšo hčerjo italijanskega kralja. Madžarski monarhisti in njihovi zaplečniki smatrajo dan oficijelne zaroke za najugodnejši čas za državni udar. Vrsijo se mrzlične priprave, da se ta državni udar izvrši neposredno po zasedanju konferencie Male antante koncem tekočega meseca. »Information« izjavlja, da je ta datum prezgoden, ker bo madžarska vlada predvsem gledala na to, da dobi inozemsko posojilo, da bo sploh imela potrebna sredstva na razpolago za izvedbo svojega načrta.

Budimpešta, 20. jun. Izjava romunskega predsednika vlade Mania in zunanjega ministra Minoresca o habsburškem vprašanju in o reviziji mej je napravila v madžarskem političnem življenju globok vtis. Madžarski tisk naglašja, da madžarska vlada v vprašanju izbire državne oblike in v vprašanju spopolnitve državnega prestola ne bo vprašala Romunije niti ne bo postopala po želji romunskih politikov.

Legitimistični list »Magyar Orszag« pravi, da se vprašanje restavracije habsburgovcev ne more smatrati za zunanje vprašanje, nego za notranjo stvar. Madžarska je apelirala na svetovno javnost v vprašanju revizije mirovnih pogodb, ker ve, da države, ki so zmagale, ne bodo popustile v vprašanju mej.

Francoska vlada zahteva zaupnico za kolonijalno politiko

Pariz, 20. junija. x. Francoska poslanska zbornica je danes popoldne v tretjem čitanju razpravljala o dogodkih v Indokini. Dosedanja razprava ni prinesla skoro nobenih novih vidikov in bo tekom večera končana. Vlada je napovedala, da bo za svojo kolonijalno politiko zahtevala zaupnico, za katero ima že v naprej zagotovljeno večino. Proti bodo glasovali samo komunisti in socialisti, dočim so radikalni socialisti danes pod predsedstvom Heriota sklenili, da se bodo odtegnili glasovanju. Heriot je svoj govor reasumiral s tem, da bo njegova stranka z nezmanjšano energijo nadaljevala svoj

boj proti vsakemu elementu, ki bi se opiral samo na desnico. V ostalem pa je bila tudi danes vsa pozornost osredotočena na finančno komisijo, na kateri je bil prisoten tudi ministrski predsednik Tardieu v spremstvu finančnega ministra in na kateri se je govorilo o položaju francoskega zakladnega urada.

Dunajska vremenska napoved. Z zapada je pričakovati eventualno večjih neviht, v ostalem pa bo vreme ostalo neizpremenjeno.

Vabilo na balkanski kongres

Atene, 20. junija. AA. Predsednik zbornice je sporočil, da so vlade Jugoslavije, Rumunije in Albanije sprejele povabilo na balkanski kongres v Atenah.

Konferenca male antante

Pariz, 20. jun. AA. Po poročilih pariškega »Le Temps« iz Bukarešte, bo trajala konferenca Male antante od 26. do 28. junija t. l. Po informacijah iz istega vira bo jugoslovanski minister za zunanje zadeve dr. Voja Marinković po konferenci Male antante odpotoval z romunskim ministrom za zunanje zadeve Mironescom v Bukarešto, kje bo ostal dva do tri dni. Oba ministra bosta v Bukarešti proučila vprašanja, ki tangirajo obe državi. Dr. Marinković bo pri tej priliki stopil v stike z raznimi romunskimi politiki.

Grandi poroča

Rim, 20. junija. AA. Predsednik ministrskega sveta Mussolini je sprejel v posebni avdienci ministra za zunanje zadeve Grandija, ki se je vrnil iz Varšave, Budimpešte in Dunaja. Minister Grandi je poročal Mussoliniju o svojih razgovorih z državniiki Poljske, Madžarske in Avstrije.

Novi tarifi tudi v Avstraliji

Pariz, 20. junija. AA. Havas poroča iz Camberre, da je avstralsko ministrstvo za trgovino in carine predložilo parlamentu nov načrt carinskih tarif. V tem načrtu so nove tarife za 118 predmetov. Predvsem so predvidene nove carine za gramofone, gramofonske plošče, radio-aparate ter za druge metalurgične in kemične proizvode.

Debata o elektrifikaciji

Pri nas smo doživeli do sedaj dve izdaji o debati glede elektrifikacije, lahko bi rekli, prvo predvzorno izdajo in drugo povojno izdajo.

Kot prva predvzorno izdaja, bo hitro ugotoviti, da je imela hudo polemičen značaj in da so na zunanji prihod v poštev vsi mogoči momenti, gospodarski, nacionalni, socialni itd., da pa je bil prvi za pravi edini merodajni moment za debato samo izključno političnega značaja.

Povojna izdaja, debata o elektrifikaciji, ki izhaja v dnevnikih šestih — imenujemo jih časopise — je do sedaj pokazala precej sličnosti s predvzorno izdajo. Pomnožena pa je ta izdaja že sedaj s pikantno novico.

Po vsem kulturnem in olikanem svetu je navada, da se poštevna pogajanja, ki jih vodi javno-pravno podjetje ali javnopravna organizacija preko svojih delegatov z ustanovami sličnega značaja, zadeva, ki se tiče edino le obeh strank, ki se pogajata in ne spada v javnost. Kaj javnost o takih pogajanjih lahko izve in česa ne, o tem se ponavadi ob pogodbenici zedinita in objavlja rešitev sporazumno v obliki komunikacije. Javnost smatra to postopanje za popolnoma pravilno in potrpežljivo čaka včasih čela leta na objavo uradnih in očitljivih komunikacij. Par vprašanje iz teh dni: Anglesko javno mnenje je več let potrpežljivo čakalo na poročilo Simonove komisije o indskem vprašanju čeravno je bil za Angleže indski problem zadnja 3—4 leta pogosto bolj pereč in aktualen kot vsi drugi problemi angleškega imperija. Ali n. pr. rusko-nemški odnosi so se na vseh poljih tako zrahljali, da so postali za obe državi problem prvega razreda. Obe državi sta se pa pogodili da skušata te odnose na novo urediti po mešani komisiji. Ta komisija je prišla z delom. Ruska in nemška javnost imata gotovo največji interes na teh pogajanjih, pa se je mešana komisija vendar zednila na skupne komunikacije, ki jih resna žurnalistika vpoštevava do take meje, da jih priobčuje brez vsakih tendencioznih pojasnil, če jih sploh dodaja.

Pri nas seveda mora biti drugače in se moramo postaviti po robu vsem takim splošnim javnim običajem. Banovina in Ljubljana sta se po delegatih pogajali glede elektrifikacije. Delegatje gotovo niso imeli lahkega dela, kajti problem je delikaten. Nič ni čudnega, da so se pogajanja pogosto zapletla, da bi se pridobil čas in premislili novi načini, ki bi vodili v sporazum. Nič ni čudnega, da je v pogajanjih tinitam nastal zastoj, kajti problem skupnega dela na elektrifikaciji je kot rečeno zelo delikaten. Nikoli pa ni — vsaj časopisna poročila ne govore o tem — ne ena, ne druga stranka izjavila, da smatra pogajanja za razbita in da nima interesa na njihovem nadaljevanju. Iz časopisja se da tudi sklepati, da ni ne ena, ne druga stranka zadržala, da bi se potek in stanje pogajanj sporočil javnosti v obliki dogovorjenih in sporazumno izdelanih komunikacij, iz vsega tega se da sklepati, da sta obe stranki smatrali, da pogajanja še niso tako daleč dozorela, da bi bilo treba o njih poobiti javnost.

Sedaj pa kar čez noč drug položaj! Objavljajo se poročila o posameznih fazah pogajanj, citirajo se dokumenti, delajo se računi, vse to pa brez ozira na to, ali je to stvar sama v korist ali ne.

To je za našo javnost zelo nevaren precedenčni slučaj. Skoro vsaka javnopravna organizacija katerekoli vrste se mora v svrhu dsege svojih gospodarskih ciljev pogajati danes s tem, jutri z drugim. Če bo obveljalo načelo, da se taka pogajanja lahko samovoljno spravijo v javnost, potem bo moral vsak podjetnik presneto dobro premisliti, kako se bo pogajal in s kom se bo dogovarjal, kajti vedno bo stal pred nevarnostjo, da se njegove izjave podajo v fragmentih brez vsake notranje zveze javnosti in da se bo moral potem otepati z vsemi mogočimi in nepričakovanimi kritiki, ki njegovih izjav ponavadi niti razumeli ne bodo. Če pridemo do takega stanja, potem bo naša javnost naredila velik korak nazaj in pred olikanimi in civiliziranimi ljudmi naš ugled gotovo ne bo rastel.

Sedaj pa še par pripomb v splošnem o elektrifikaciji:

Premalo je do sedaj podčrtano dejstvo, da banovina svojega elektrifikacijskega načrta ni izsesala iz palca ravno včeraj ali danes. Bivša dežela Kranjska je začela opravljati to delo, samouprava je morala nadaljevati v Zagradcu in Zireh. Prišla je pogodba z Velenjem. Banovina je podelovala vse te deloma izvršene in deloma neizvršene načrte in je morala ter mora stremeti za tem, da iz fragmentov ustvari celoto. Ogrinja njenega omrežja so danes raztresena po celi deželi in njena naloga bo in mora biti, da iz tega ogrinja ustvari celoto ne glede na to, ali naj ima tako ali tako ime, in ne glede na to ali sedi za bansko mizo Peter ali Pavel.

Pa ne samo dedščina sili banovino, da izvršuje svoj elektrifikacijski načrt. Poleg vedno večje potrebe po električni moči je treba upoštevati tudi dejstvo, da mala omrežja nimajo možnosti do obstoja, če se s pomočjo kakke nadrejene organizacije ne spravijo med seboj v sklad. Ziri in Zagradec pričata o tem. Takih majhnih omrežij je nastalo po vojni pri nas precej in je veliko boljše, da ta omrežja spravijo v celoto banovinski elektrifikacijski načrt kot pa morda kako privatno podjetje, kajti privatno podjetje bi jih najbrž brez usmiljenja uničilo v konkurenčnem boju in naredilo na ta način škodo celotnemu našemu gospodarstvu.

Čisto drugačen pa je položaj v Ljubljani. Interesno območje mesta Ljubljane se koncentriira predvsem na mestni pomeni. Tu so tu bodi še dolgo glavni odjemalci za električen tok. Mesto Ljubljana pa pri prodaji elektrike ne zasleduje cilja, da bi se električna moč prodajala poceni, kajti vidi v prodaji električnega toka tudi sredstvo za povečanje splošnih mestnih dohodkov. Ljubljanski davkoplačevalci se temu ne upirajo, kajti smatrajo to za svoje vrste posreden davek. Seveda mora biti ta davek tako organiziran, da daje čim večje dohodke in da ni treba nakladati še drugih in podobnih posrednih davkov. Vprašanje nastane, kako dohodke mora imeti mesto od prodaje električnega toka.

Par številk da hitro odgovor na to vprašanje. Dosedanja debata je povedala, da bi mesto lahko proizvajalo kilovatno uro pri sedanjem konsumu po svojih 75 par. Debata je tudi po-

Indija se je pomirila

London, 20. d. Danes se more z vso gotovostjo trditi, da se je revolucionarni val, ki ga je povzročil Gandi, razbil tako ob potrpežljivosti in energiji obnem Anglije, kakor ob notranjih ovirah, ki ležijo v indskih razmerah. Nacionalisti so seveda nezadovoljni kakor so bili, toda z bridkostjo v srcu uvidevajo, da se indski problem ne da rešiti niti s »pasivnim odporom«, ki je indskemu gospodarstvu samemu prinesel milijardno škodo, niti z revolucijo. Sicer srdito napadajo Simonovo poročilo in to tembolj, ker drugi del poročila, ki izide 24. t. m., kakor se že danes lahko sigurno ve, ne bo priporočal dominijonskega statuta — vsaj zaenkrat ne — vendar pa si ne delajo nobenih iluzij, da bodo morali ugrizniti v kisl jabolko pogajanj z angleško vlado.

Tudi to pot so indskim nacionalistom račune najbolj prekrizali muslimani. Dva visoka muslimanska dostojanstvenika, sir Mohamed Sale in mister Džinal, sta prebila ves »weekend« v družbi s podkraljem lordom Irwinom in se z njim dogovarjala o položaju ter njega rešitvi. Oba sta tudi že določena za zastopnika muslimanov na konferenci okroglo mize, ki se bo vršila oktobra meseca v Londonu. Očitno je, da si hočejo muslimani na ta način zagotoviti svoje ustavne pravice v bodoči avtonomni Indiji in ni dvoma, da bodo zase tudi v resnici iztrgovali od Anglije največje pravice.

Toda indska vlada je jako previdna. Čeprav se bo muslimanske kaste obilo posluževala, vendar ne misli muslimanom v toliko ugoditi, da bi Indiji bili popolnoma izolirani. Nasprotno — lord Irwin, ki indske razmere pozna do dna, se hoče Indom pokazati velikodušnega in je že danes z njimi v stiku, z nacionalisti namreč, ter jim bo dal brez

dvoma velike koncesije. Anglija namreč dobro ve, da je muslimani ne ljubijo in bo Indija dobila na svojo stran za slučaj, če bi muslimani postali objestni. Lord Irwin je poslal k Gandiju sira Prabhasankar Pattanaia, ki je velik Gandijev prijatelj, da se z njim pogaja. Gandi sicer tako hitro ne bo odnehal, končno pa mu spričo sedanjega položaja ne bo preostalo drugega kakor da se uda, ker je situacija taka, da se bodo v Londonu tudi brez njega lahko dogovarjali.

Glavni problem Indije je gospodarskega značaja: namreč konkurenčna borba med angleško in indsko industrijo. Anglija zavira prevelik razvoj in dvig indske industrije: od tod gandizem. Najhujše je bila dvigajoča se indska industrija prizadeta leta 1927, z določitvijo razmerja 1:6 indske rupije napram zlatu, dočim je pred vojno to razmerje bilo določeno na 1:4. Kjer pa so spori gospodarskega značaja, tam poravnava ni težka — pravijo Angleži po načelu: Ena roka umije drugo ali pa: do, ut des.

»Vojna« z upornimi plemeni na severozapadni meji je s pomočjo bomb in plinov končana.

V Bombay, kjer je prav za prav središče gandizma, je napetost še vedno velika. Vlada je narodne straže, ki skrbijo za to, da bi se vsi Indci držali bojkota, proglašene nad angleškimi trgovinami, prepovedala. Ker se pa straže za to ne menijo, se vsak dan zgodijo spopadi s policijo, tako da je zopet moralo nastopiti vojaštvo. Da Anglija slejkoprej ne misli popustiti, kadar gre za ohranitev reda, dokazuje dejstvo, da je vrhovni komandant v Bombay dobil polnomoč, da sme v pogledu miru in reda ukreniti, karkoli smatra sam za potrebno.

Upravna razdelitev Indije

Predlogi II. dela Simonove komisije

London, 20. junija. x. Kakor javljajo listi, bo drugi zvezek Simonovega poročila, ki izide prihodnji teden, predlagal velike izpremembe v Indiji. Tako bo Simon predlagal, da se izloči Birma, ki je glede rase, jezika, vere, socialne in gospodarske strukture popolnoma različna od Indije, in izpremeni v angleško kolonijo z ustavo, slično kakor je

na Cejlonu. Severozapadna provinca Pešavar, ki jo vodi poseben komisar, naj dobi avtonomijo. Vzdrževanje notranjega reda se ima sploh vršiti avtonomno. Obramba indijskih mej ima pripasti indijski vladi. Predlagajo se tudi izpremembe v volilnem sistemu in v notranji upravi.

Evropa se brani pred Ameriko

Pariz, 20. junija. AA. Carinska parlamentarna komisija je imela dolgo sejo o posledicah nove carinske tarife Združenih držav Severne Amerike. Komisija je prišla do prepričanja, da mora Francija odgovoriti na te carine z enakimi sredstvi proti uvozu blaga iz Združenih držav. Nadaje priporoča komisija, naj vlada intervenira pri predsedniku Združenih držav za znižanje teh tarif. Ako Združene države ta predlog odklonijo, naj Francija odpove določbo o največji ugodnosti in trgovinski pogodbi z Združenimi državami.

Rim, 20. junija. m. Po prvi kritiki novega ameriškega zakona o carinskem tarifu prinaša današnje italijanski časopise izjavo nekaterih italijanskih uglednih industrijalcev in trgovcev ter zastopnikov sindikalnih zvez. V tej izjavi se odkrito ugovarja Ameriki, ker je s svojim postopkom stvarno napovedala vojno vsej Evropi. Predsednik zveze fašističnih industrijalcev je izjavil uredniku

Anglija počaka z odgovorom

na Briandov načrt — Nemški odgovor

Pariz, 20. jun. x. Kakor piše »Echo de Paris«, angleška vlada ne bo odgovorila na Briandov memorandum v podrobnostih, temveč bo samo vljudno, toda enostavno potrdila prejem, da je zunanji urad že pripravil obširen spis, ki zahteva od Brianda pojasnila v mnogih točkah ter posebno obširno govori o bodočih odnosih med Anglijo in njenimi dominijoni. Razen tega smatrajo v Londonu, da bo potrebno pred odposiljativjo spisa začeti dolgotrajna pogajanja o dominijonih. Smatra se, da je boljše, da Anglija počaka rezultate septembrskega zasedanja Društva narodov, preden se začne prava razprava o Briandovem načrtu.

Pariz, 20. jun. x. Sauerwein je intervjuval nemškega državnega kancelerja dr. Brüninga o anketi glede sprejema Briandovega memoranda. Dr. Brüning je izjavil, da nemški odgovor ne bo vseboval samo repliko na Briandovo povabilo, temveč tudi v velikih potezih podal ekspozice onega, kar upa nemška država v okviru Briandove iniciative na gospodarskem in političnem polju. Nemčija smatra evropski odgovor za problem najprvovrstnejšega pomena ter

»Giornale d'Italia«, da je po službenih podatkih Amerika uvažala v Evropo dvakrat več, nego je Evropa uvažala v Ameriko. S povišanjem carinskega tarifa se je sedaj položaj toliko poslabšal, ker bo izvoz iz Evrope v Ameriko padel vsaj za tretjino. Razen tega je Evropa velik dolžnik Ameriki, ker ji mora plačevati vojne dolgeve. Nesumljivo je, da bo novi ameriški ukrep oslabil plačilno kapaciteto evropskih držav in s tem jo bo brez dvoma osiromasil.

V zvezi s tem vprašanjem je imel upravni odbor državnega odbora za zunanjo trgovino sejo, na kateri je sklenil, da se pošlje na Kitajsko posebna trgovska in industrijska komisija, ki bo preučila tamošnja tržišča in si prizadevala, da na glavna tržišča spravi italijanske proizvode.

Kakor poročajo, je Kanada z zakonom povišala carine za 200 predmetov za 40 do 50%, ki se uvažajo iz Amerike. Tudi iz Avstralije prihaja vest, da so se povišale carine na ameriško blago.

Moldenhauerjeva demisija sprejeta

Berlin, 20. junija. x. Predsednik republike Hindenburg je danes sprejel demisijo finančnega ministra Moldenhauerja. Vodstvo poslov finančnega ministrstva se je začelo poverilo državnemu kanceljeru dr. Brüningu. Kot naslednik faktično že izstopivšega finančnega ministra Moldenhauerja ima največ upanja pruski finančni minister Hoepker-Aschoff.

Berlin, 20. junija. x. Centralni odbor Nemške državne banke je znižal danes diskontno mero za ¼ % na 4%, lombardno mero pa na 5%.

Verski spor na Malti

Citta Vaticano, 20. jun. AA. Glede na predlog angleške vlade, naj sveta stolica prepove duhovništvu udeležbo pri prihodnjih volitvah na Malti, je državni tajnik svete stolice izjavil, da ne more pristati na predlog angleške vlade, ker bi maltsko duhovništvo obvezal za definitivno, dočim bi bila Stricklandova obljuba le začasnega značaja. Sveta stolica nima pravice oporiti maltsko duhovništvo pravice, ki mu gre do po maltski ustavi, ki jim priznava v senatu dva sedeža.

Kralj Boris se poroči na Danskem?

Praga, 20. jun. p. Bolgarski ministrski predsednik Ljapcey, ki se že par dni mudi v Karlovih vrtih, bo odpotoval v Severne dežele, kakor to poroča praški tisk. To potovanje se spravlja v zvezo z ženitvijo kralja Borisa. V poštev prihajajo dve hčerki princa Heralda, brata danskega kralja, 18letna Karolina Matilda in 20letna princesinja Teodora in pa 18letna Ingrid, hčerka švedskega prestolonaslednika.

Spopolnitev avstrijske vlade

Dunaj, 20. jun. AA. Za ministra trgovine in industrije je postavljen predsednik trgovske in obrtniške zbornice v Gradcu Friedrich Schuster.

Vihar nad Italijo

Rim, 20. jun. z. Snoči in včeraj je v vsej Italiji besnel strašen vihar. Najhujši je bil na Lago di Maggiore. Vsi vinogradi in polja so uničena. Mnogo hiš je poškodovanih. Na progi Milano—Chiavena se je utrjala zemlja in zasula proga. Promej je bil za 12 ur prekinjen. V Neapolju je padala toča, ki je uničila vse vinograde, posebno tiste okrog Vezuva. Najbolj je prizadeto mesto Anunciata. Voda je zalila kleti. Poškodovanih je več hiš. V Neapolju samem je vihar povzročil veliko škodo.

Vodna katastrofa v Avstraliji

Sidney, 20. jun. AA. V Newsouthwalesu je položaj zaradi velikih povodni skrajno resen. Na severni obali je poplavljenega na stotine štirjakihi milj ozemlja. Reka Hunter je v bližini Westmailanda dosegla najvišje vodno stanje od leta 1720 dalje. V Maitlandu so skoraj vse ceste pod vodo. Nad tisoč oseb je ostalo brez strehe.

Segrave dobi spomenik

London, 20. jun. AA. Več odličnih oseb, ki se zanimajo za oblike mehaničnega razvoja, kateremu je Segrave posvetil svoje življenje, je predlagalo, naj se postavi Segravu spomenik, ki bi nosil njegovo ime.

Boji med Turki in Kurdi

Telheran, 20. jun. AA. Kakor poročajo, se bori 10.000 Turkov proti Kurdom, ki so se za kopali na gori Ararat.

Razne vesti

Belgrad, 20. junija. m. V zvezi s svojočasnim izgreedom v Zemunu v hotelu Central, ki se je dogodil po izreku obsodbe proti članom zagrebske teroristične organizacije Bernardiču in tovarišem, je uprava mesta Belgrada kaznovala s 30 dnevi tudi Slavka Dukanca, belgrajskega odvetaika.

Belgrad, 20. junija. u. Zvečer ob trideset na 8 so zdravniki, ki jih je Društvo narodov poslalo v našo državo radi študij, odpotovali iz Belgrada v Ljubljano. Od tam se podajo v Zagreb, Split, Dubrovnik, Sarajevo, Mostar, Užice in dalje v Južno Srbijo.

Belgrad, 20. junija. m. V teku današnjega dne je prispel v Belgrad sokolski pomenik, ki bo jutri in popoldne na stadionu vadil.

Belgrad, 20. jun. AA. Z odlokom ministra za notranje zadeve je dovoljen uvoz in razširjanje v naši državi jugoslovanskega lista »Hrvatska Sloga«, ki izhaja v Buenos Airesu.

Belgrad, 20. jun. AA. Državni zavod za pospeševanje industrije in obrtništva je odobril kredit v znesku 20.000 Din za zbornico TOI v Zagrebu kot prispevek za podpiranje in pospeševanje obrtništva. Zbornica je sklenila, da bo ta znesek uporabila za prirejanje obrtniških tečajev.

Zagreb, 20. jun. p. Proti koncu junija pride v Zagreb 400 nameščencev Batjine tovarne iz Zlina.

Prepričajte se sami,

da si prihranite 15—20%, ako kupite emailirano ali aluminijasto kuhinjsko posodo pri tvrdki z železino

Stanko Florjančič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35

vedala, da se proda do 90 odstotkov vsega električnega toka za razsvetljavo in da vsa prodaja električnega toka znaša sedaj letno povprečno 2.600.000 kilovatnih ur.

Tabele, objavljene v debati, povedo, da bo mestna elektrarna v letu 1930 predvidoma proizvedla circa 4.6 milijona kilovatnih ur po povprečni ceni 75 par, da pa bo od tega prodala circa 3.45 milijona kilovatnih ur in da bo njo stala produkcija kilovatne ure 75 par, oziroma da bo vsa proizvodnja prodane električne sile veljala 2.6 milijona dinarjev. Glasom proračuna za 1930 so pa predvideni dohodki v višini 11 milijonov dinarjev, razlika znaša torej 8.4 milijone in vsak davkoplačevalec bo vprašal, v katerih postavkah mestnega proračuna so izraženi ti dohodki. Če pogledamo račun izgube in dobička mestne elektrarne, kot je objavljen v mestnem proračunu za 1930, dobimo tam samo eno postavko in še to ne s pravim imenom, ki bi označevala dobiček občine pri elektrarni. Mislimo pri tem na priznavalino, ki pa znaša 2.25 milijona dinarjev. Drugih postavk, kot na pr. vzdrževanje vse naprave, obnoven fond, inventarni odpisi po knjigovodskih načelih in

mogoče smatrati za dobiček. Ostane torej to vprašanje odprto, kje se nahaja v mestnem proračunu predvideni dobiček mestne elektrarne.

Pa še nekaj bi radi končno pripomnili: Cena za električni tok je v Ljubljani v primeri s produkcijskimi stroški izredno visoka. Ima monopolni značaj. Vprašanje je, če se bo to stanje še dolgo vzdrževalo. Ljubljana prodaja sedaj tok za razsvetljavo po povprečni ceni 3 Din za kilovatno uro, za obrt po povprečni ceni 2.50 Din. Ta tarifa ji daje gori navedene bruto dohodke. Vzemimo pa na pr. samo teoretično možnost, da bi Ljubljana začela oddajati po tarifi kranjskih deželnih elektrarn, ki znaša za razsvetljavo povprečno 3.25 za obrt pa 1.25 Din, vse za kilovatno uro. Če bi na pr. Ljubljana prodajala po tarifi KDE električni tok v letu 1929, to je skupno 2.6 milijonov kilovatnih ur, bi potem konsumentom popustila pri razsvetljavi 3.5, pri obrti pa 0.75 milijonov dinarjev. Z eno besedo: Ljubljana bi pri uporabi tarife KDE za 1929 imela za 4 milijone manj bruto dohodkov, kot so dejansko bili. Če bi se konsument toka sploh ne povečal in

če bi hoteli delati problematične račune za bodočnost, potem bi lahko trdili, da bi ljubljanski konsumenti profitirali na pr. tekem prihodnjih 15 let pri uporabi tarife KDE skupno 60 milijonov dinarjev.

Vse te številke bodo prej ali slej postali last splošnosti, rodile nezadovoljstvo, iz nje pa stališče, naj Ljubljana tiste dohodke, ki jih sedaj dobiva v obliki visokih cen toka, dobi od davkoplačevalcev na drug način. Cene električnega toka naj se regulirajo potom svobodne konkurence.

Kljub vsem tem pripombam se nam pa še zmeraj zdi potrebno, da podčrtamo, da bi bil sprazum mogoč, opanovino in Ljubljano na vsak način potreben. Bojimo se samo, da mu sedanj način debate, posebno kakor smo ga naslikali v začetku, ne bo koristil. Lanko se zgodi, da bodo po letih potomci pri čitanju in primerjanju predvojnne in povojne izdaje o debati glede elektrifikacije prišli do zaključka, ki je izražen v starem slovenskem pregovoru: »Kar se je Janezek naučil, to Janez zna.«

Se je čas, da se to popravi.

10 let človekoljubnega dela

Murska Sobota, 19. junija.

Posojilnica v Črensovcih stoji pred važnim dogodkom. V nedeljo ji bo prevzvišeni škof iz Maribora blagoslovil dom »Naš doma«, ki si ga je postavila kot spomin na desetletnico svojega obstoja. Posojilnica je v desetih letih storila tako za člane kakor tudi za vse druge, ki so potrebovali pomoči, toliko dobrega, da smo primorani, ji tudi na tem mestu posvetiti par besed.

Posojilnica v Črensovcih je prva posojilnica, ki se je po prevratu ustanovila v Slovenski krajini. Ustanovitev je zahtevala takratni nadvse kritični gospodarski položaj. Stare posojilnice so propadle in ljudstvo je bilo navezano na banke in na nekatere kmetske »magnate«, ki pa so često zahtevali take obresti, da jih dolžnik ni mogel plačevati. Tako je bila ta prva posojilnica prava rešiteljica ljudstva, zlasti revnega kmeta in obrtnika. Ustanovil jo je s sodelovanjem g. nadrevizorja Vladimira Pušenjaka bivši narodni poslanec g. Jožef Klekl, ki jo še danes vodi in katerega zasluga je, da ima posojilnica dom, s kakršnim se tudi mnogo starejših in močnejših posojilnic ne more po-
našati.

Kako se je posojilnica od leta do leta razvijala, na tem mestu ne bomo opisovali. Naglasimo samo to, kar je bilo v njenem delu najbolj izrazito. Ustanovila se je, da bi revnemu narodu bila v pomoč. Ta smoter je dosledno zasledovala. Ni bila samo denarni zavod in se ni zadovoljila le s tem, da bi pomagala ljudstvu z ugodnim posojilom, marveč je izčrpala tudi vse druge možnosti, ki so bile vsej okolici v podporo. Naročala je po najnižji ceni razne vsakdanje potrebščine: sol, sladkor, petrolej, milo, slatino itd. Pri tem si je ljudstvo prihranilo najmanj 500.000 Din.

Vsa leta svojega obstoja je posojilnica mnogo žrtvovala v razne dobre namene. Na tisoče podpor je dala leto za letom revežem. Za slepe je posebej ustvarila ustanovo s 25.000 Din. Razen tega je darovala: za Martinišče 10.000 Din, za Dom sv. Frančiška 10.000 Din, za cerkev do 10.000 Din, za slovensko čtivo Slovencev v Rabski dolini 10.000 Din itd. Iz vsega je razvidno, da je vršila posojilnica ves čas obstoja veliko socialno, kulturno in narodno delo.

Pred svitom velikega praznika, na katerega se pripravljajo z veliko vnemo, izrekamo posojilnici, zlasti njenemu ustanovitelju in že 10-letnemu načelniku največje priznanje. Mogočni dom, ki nosi lep napis »Naš doma« in bo v nedeljo blagoslovljen, naj bo dom ljubezni, v katerem naj najde pomoč vsak, ki bo v kaki stiski.

Velike konjske dirke v Ljubljani

Kolo jahačev in vozačev »Prestolonaslednik Peter« v Ljubljani priredi dne 28. in 29. junija, vselej ob 3 popoldne na vojaškem vežališču pri Dev. Mar. v Polju konjske dirke pod častnim predsedništvom gospoda generala Sava Tripkovića.

Dirkali bodo ameriški dirkači, ki se vzgajajo v ljutomerskem okraju, predvsem v znani kobilarni g. Warren-Lippitta.

Razen tega bodo dirkali oba dneva konji domače reje. Ta dirka domačih konj se imenuje prvi dan »Velika dirka Gorenjske«, drugi dan pa »Dirka Ljutomerca«. Teh dirk domačih konj se lahko udeleži vsak konj brez razlike na pasmo, starost, spol in velikost. Hitrost teh konj bo seveda zelo različna. Prvi dan bodo startali vsi od iste linije in se bo tako na cilju ugotovila njih hitrost. Drugi dan pa se bodo v izenačenje konkurence postavili hitrejši konji za startno črto, počasnejši pa pred startno črto, to vse v razmerju, kakor so konji prihiteli prejšnji dan na cilj. S tem je podana možnost, da tudi počasnejši konji dobe nagrado.

Razen teh kasarskih dirk se bodo vršile oba dneva tudi galopne dirke v dolžini 2,5 km čez 5 zaprek.

Med posameznimi dirkami se bodo izvajale razne zanimive jahalne točke, kakor: Jeu de barre (lov za trak), cigaretna tura, šolsko jahanje, konkurenca z vozili itd.

Upamo da bo naše občinstvo kakor tudi okoliško prebivalstvo porabilo to priliko, da si ogleda te zanimive konjske dirke.

Milijonarji v Sarajevu

Sarajevo, 18. junija.

Rad odmere občinskih doklad je mestni finančni oddelek že pred kakim mesecem začel zbirati podatke, koliko dohodkov ima kak Sarajevčan. Pri tej priliki je mestna občina ugotovila, da v Sarajevu prebiva 150 oseb, katerih premoženje in nepremično premoženje znaša več kakor 1 milijon dinarjev.

Pri tej priliki se je ugotovilo, da živi v Sarajevu 600 oseb, katerih premoženje in nepremično premoženje je vredno od pol do enega milijona.

Najmočnejši vseh sarajevskih milijonarjev je seveda španjolski jud, ki je obenem hišni posestnik ter razpolaga s 300 hišnimi najemniki, od katerih prejema mesečno nad četrt milijona dinarjev.

V Ljubljani imamo gotovo kakega takega tiča, kakršen je sarajevski španjolec. Samo da ljubljanski tič ni jud. To povemo zato, da dvignemo slovenski ponos.

UPORABLJAJTE SAMO ORIGINALNI
„ZACHERLIN“
NAJBOLJŠE SREDSTVO ZOPER MRČES

Knezoškoj dr. Jeglič med svojim narodom

Birmovanje 80letnega jubilanta v moravški dolini

80letni jubilar, naš škof, je birmoval pretekli teden v moravški dolini. Na kvaterno nedeljo je bila slovesna birma v Moravčah. Nad 300 birmancev je bilo. Moravčani so svojega iskrenoljubljenega škofa nad vse slovesno sprejeli. Trg je bil ves v zastavah in mlajih. V ponedeljek je bila birma na Vrhpolju. Tudi vas Vrhpolje se je slovesno nakitila.

Popoldne se je prevzvišeni podal z navadnim kmečkim vozom skozi Javoršico in čez Cicelj k Sv. Križu, kjer je blagoslovil novo pokopališče. Tudi Križevljani so svojega draga knezoškofa nad vse prisrčno sprejeli in udano počastili.

80letni knezoškoj se je v ponedeljek proti večeru podal po slabi poti čez Klopce na Sveto Trojico, kamor je prispel okrog sedmih zvečer in bil slovesno sprejet pred Blekom na Vrh. Med fanti na konjih se je podal med slovesnim pritrkavanjem skozi vas Vrh v cerkev Sv. Trojice. Po cerkvenih molitvah si je prevzvišeni ogledal cerkev, župnišče in ves cerkveni inventar. Prevzvišeni je prenočil v ponedeljek v župnišću pri Sveti Trojici.

V torek 17. junija je bil za Sv. Trojico zgodovinski dan. Najprej je ob 7 zjutraj bral presvetli škof sv. mašo ob asistenci moravške duhovščine. Po sv. maši je škof nagovoril zbrano množico pred oltarjem. Z lepimi nauki za mlade in stare je bodril zbrane vernike k pravemu krščanskemu življenju.

Po končanih molitvah za mrtve je na pokopališču pred zbrano množico nagovoril prevzvišena kneza in škofa domačin-rojak, prof. dr. V. Rožič, ki je prevzvišena vladiko prisrčno pozdravil v imenu Trojičanov in okoličanov, mu iskreno čestital za 80letnico, se mu zahvalil za visoki obisk ter prosil presvetlega škofa, da bi po svoji moči vpošteval želje Trojičanov vsaj po samostojni duhovnji, če že ne fari, kar je presvetli tudi obljubil, da bo storil še on ali pa njegov naslednik, ki je še mlad.

Birma v šoli pri Sv. Trojici.

Nato je premil. g. škof nadzoroval verouk v šoli. Redek dogodek je bil za Sv. Trojico ta, da je ob tej priliki škof birmoval v šoli upraviteljevega sina, ki je hrom in ne more hoditi.

Po končanem obisku v šoli se je presvetli jubilar — 80letni škof — zopet podal na kmečkom vozu po slabih hribovskih potih skozi vas Kokošnje in Zalag, kjer ga je čakalo že lastno vozilo. Vso pot tik do farne in podružnične meje so mil. g. škofa spremljali možje in g. župan Konjar.

Zakaj smo napisali te suhoparne, skromne vrstice?

V dokazilo, da se naš 80letni cerkveni knez in vladika ne boji nobenih naporov in nam je vsem zgled neumorne vztrajnosti in delavnosti. Bog ga živi!

Velik vihar porušil novo zgradbo

Dol. Logatec, 20. jun. 1980.

V Logatcu blizu kolodvora gradi tvrdka Maček-Gregorič-Hren poleg svojega novega, najmodernejše zgrajenega in urejenega valjčnega milina tudi še parno žago. Stavba za žago je bila že pokrita, le čelne stene so še manjkale, in to je bil vzrok, da je močan vihar z vrtnice, ki je nastal danes kmalu po 16, dvignil streho ter se je nato vsa stavba zrušila, tako, da so ostali nepoškodovani samo temelji.

Sreča pri tem je bila, da pri gradnji ni bilo zaposlenih več delavcev in tako je odnesel lažje poškodbe na glavi samo zidar Makovec Jože iz Borovnice, ki se bo po odredbi tukajšnjega železniškega zdravniškega zdravlil doma. Krivda na nesreči najbrže ne zadene niti tvrdke, niti stavbenika, kajti ako bi bile čelne stene že postavljene, vihar ne bi imel moči, tako pa je hkrati zajel vsjo obsežno strešno ploskev in nesreča je bila neizogibna. — Tvrdka trpi pri tem ca 80.000 Din škode.

Ponarejevalci tisočakov pred sodbo pravice

22 obtožencev pred mariborskim senatom — 17 zagovornikov

Maribor, 20. junija.

21 obtožencev se zagovarja danes pred tukajšnjim senatom: Alojzij Raušl, Franc in Anton Lajh, Franc Slana in Martin Šumak se obtožujejo, da so v času od 6. julija 1929 do dne 19. januarja 1930 izdelovali tisočdinarske bankovce; Anton Lah, Ana Štelc, Marija Kramberger, Jožef Peštrak, Filip Kurnik, Franc Karnekar, Franc Črnjavič, Marija Močnik, Marija Roškar, Kristina Kirbiš ter Franc Jurgec pa se obtožujejo, da so na razne načine pomagali navedenim petim prvoobtožencem pri izdelovanju tisočdinarskih bankovcev. Razen tega se obtožujejo Lovrenc Šilak, Jakob Raušl, Ivan Matjašič, Marija Puc in Terezija Jurgec, da so spravljali ponarejen denar v promet in sicer: Lovrenc Šilak 22. septembra 1929 pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah in 25. septembra 1929 v Lovrenčanbergu; Jakob Raušl in Ivan Matjašič začetkom januarja 1930 v Britkoviščaku, Marija Puc in Terezija Jurgec pa 2. januarja 1930 v Moškanjcih.

Obtožnica pripoveduje:

Dne 22. septembra 1929 je kupil takrat še neznan moški na stojnici pri Sv. Trojici v Sl. goricah od trgovke Ane Weberjeve dežnik za 80 Din. Plačal ji je s tisočdinarskim bankovcem. Medtem ko je šla trgovka v bližnjo gostilno, da bi zamenjala bankovec, pa je izginil moški, pustivši dežnik. Izkazalo se je, da je bankovec ponarejen.

Tri dni pozneje, dne 23. septembra 1929, je dal en moški kočarju Ivanu Boraku v Lovrenčanbergu na Hrvaškem tisočdinarski bankovec, češ, ker je siromak, in se bosta o vrnitvi bankovca svojčas dogovorila. Čez dva dni je šel Borak k trgovcu Francu Gajzerju v Dubravo, da mu zamenja bankovec. Trgovcu Gajzerju je takoj spoznal, da gre za falzifikat in izročil je bankovec orožniški postaji v Vinici. Slednja je ugotovila, da je dal Boraku bankovec Lovrenc Šilak iz Ručmanc in radi tega je obvestila orožniško postajo pri Sv. Tomažu, da slednja zasleduje stvar naprej. Zadržje imenovana postaja je takoj osumila ponarejanja denarja Alojza Raušla, doma iz Ručmanc. Z njim v zvezi je orožništvo osumilo tudi Radivoja Starčiča.

Začelo se je splošno zasledovanje falzifikatorjev

Dne 10. septembra 1929 so aretirali orožniki v Gorenji Radgoni Martina Šumaka. Pri njem so našli tudi ponarejen bankovec, katerega je sprejel Šumak od Alojza Raušla. Martin Šumak je razkril orožnikom, da je obiskal po svojem begu iz prisilne delavnice v Stari Gradiški začetkom junija 1929 svojega prijatelja Franceta Starca v Murščaku, kjer je videl Radivoja Starčiča in Franca Lajha, kateri so imeli pri Ani Štelc v Murščaku aparat za pomnoževanje papirnatega denarja in so tudi njega nagovarjali, da stopi z njimi v zvezo, česar pa ni storil. Alojz Raušl, kateri mu je izročil ponarejen bankovec, pa ni bil v neposredni zvezi z navedeno družbo.

Kovačnice denarja

Na podlagi tega razkritja so začeli orožniki še bolj intenzivno zasledovati stvar in so jo tudi kmalu docela razkrili. Ne dolgo in vsi udeleženci razen Radivoja Starčiča in Alojza Raušla so bili izsledeni. Našla sta se tudi dva opalografa, s pomočjo katerih so storili ponare-

režali in razmnoževali tisočdinarske bankovce. Velik uspeh sta imeli postaji Ormož in Vinica. V Spodnjem Radvanju pri Mariboru so našli orožniki na svinjskem hlevu Kristine Kirbišev v senu skrit nahrbtnik, v katerem se je nahajal en opalograf, razne kemične barve in 81 napol izdelanih tisočdinarskih bankovcev.

Dne 19. januarja 1930 je bil tudi Alojzij Raušl aretiran v Turškem vrhu. V sobi, kjer je prebival in delal tisočdinarske bankovce, so našli orožniki opalograf z vsemi potrebščinami ter 148 tisočdinarskih bankovcev, od katerih je bil del že docela izdelan.

Tretji opalograf so izsledili orožniki pri Ernestu Faschingu, trgovcu v Mariboru, kateremu ga je prodal pobegli Radivoj Starčič.

Ni se pa še dosedaj posrečilo izslediti glavnega ponarejevalca denarja Radivoja Starčiča, o katerem trdi Alojz Raušl, da je bil do 19. januarja 1930 še z njim skupaj v Turškem vrhu, medtem ko Starčičevi sorodniki trdijo, da se nahaja sedaj v Afriki. Zasledovanje slednjega je vpeljano.

Uspehi preiskave

V Muščaku

Dne 2. aprila 1929 je zapustil obdolženec Alojz Raušl kaznilnico. Bil je v času odsolžitve svoje kazni zaposlen v litografskem oddelku. Komaj je prišel domov v Ručmance, že ga je obiskal Radivoj Starčič iz Ritmerke in ga prosil, da ga pouči v litografiranju. Starčič je pravil, da ima opalograf, da je izučil risar, da pa ne pozna risalne tehnike pri uporabi opalografa. Ako bi mu bila znana vsa tehnika uporabe, bi lahko začel izdelovati bankovce. Ali je Starčič že takrat posedoval opalograf, se ni dalo ugotoviti. Dokazano pa je, da sta Starčič in obdolženec Franc Lah kupila 6. julija 1929 pri Antonu Rudolfu Legatu v Mariboru opalograf z vsemi potrebščinami za 950 Din. Opalograf sta zanesla imenovana k Francu Slani v Murščaku. Pri Slani sta našla Starčič in Franc Lajh tudi Raušla. Ker niso imeli na razpolago tisočdinarskega bankovca, je šel Slana k sosedu posestniku Ani Štelcjevici, kateri je povedal, zakaj rabi denar in ona mu je dala tisočdinarski bankovec, povrh pa jim je dala še soba za izdelovanje bankovcev na razpolago. Čez dva dneva pa sta Starčič in Franc Lajh odšla iz Murščaka in vzela s seboj tudi aparat in tisočdinarski bankovec, katerega je posodila Štelcjevici. Pri slednji je Starčič najprej poskusil razmnoževati z opalografom navadno pismo. Ko se mu je to posrečilo, je začel kopirati tisočak na prozornem papirju.

V Moravcih

Toda že drugo noč sta izginila Starčič in Lajh ter odšla k posestniku Jožefu Poštraku v Moravce, kjer sta ostala tri dni in nadaljevala z izdelovanjem bankovcev. Nazadnje pa sta se skregala Starčič in Franc Lajh, kar je imelo za posledico, da je Starčič izginil z aparatom in napol izdelanimi bankovci ter drugimi potrebščinami. Ugotovljeno je, da je Starčič svoj opalograf 30. avgusta 1929 prodal za 350 Din v Mariboru trgovcu Ernestu Faschingu. Kje in koliko bankovcev je Starčič od sredi julija do konca avgusta 1929 falzificiral in kje jih je izdelal, pa se ni dalo ugotoviti.

V Turškem vrhu

Raušl pa je imel v Turškem vrhu bržčas svoj opalograf, ki sta ga kupila 17. julija 1929 v Mariboru pri Antonu Legatu Franc Slana in Martin Šumak. Za nakup istega pa je dala Slana, Raušl in Šumak denar in sicer 4000 Din. Marija Krambergerjeva v Ločnem vrhu. To je imenovana tem rajši storila, ko se ji je obljubila dobra nagrada. Vendar pa se je Krambergerjeva zblala posledic in silila v Slano, Raušla in Šumaka, kateri so takoj začeli delati tisočdinarske bankovce, da gredo kam drugam. Odšli so res k svaku Krambergerjeve Filipu Kurniku v Žerovi, pozneje pa k Mariji Močnikovi v Tratenskem vrhu, kjer so izdelovali bankovce do konca avgusta 1929. Ko pa sta se Slana in Raušl skregala, je po izpovedi Močnikove vzel Raušl aparat in odšel z njim.

Od prvotne družbe za ponarejanje denarja sta se takoj ločila Starčič in Raušl. Odnosla sta tudi s seboj aparata. Sedaj so bili ostali člani družbe primorani, ali zapustiti vsako nadaljnje falzificiranje bankovcev, ali pa so si morali priskrbeti nov aparat. Odločili so se za slednje. Dne 6. septembra 1929 sta kupila Franc Slana in Franc Lajh pri tvrdki Ludovik Baraga v Ljubljani opalograf za 1600 Din ter raznega papirja pri tvrdki Bonač in zanesla vse skupaj na dom Franca Slane. Ker je poizkušnja z nabavljenim opalografom slabo izpadla, sta Slana in Franc Lajh nabavila nov opalograf.

Na tem novem aparatu so začeli delati denar Franc Slana, Franc in Anton Lajh. Iz Murščaka je bil prenešen opalograf po svaku Francu Slane Francu Črnjaviču h kovaču Francu Karnekarju v Dobravi in odtod k Francu in Antonu Lajhu v jamo Antona Laha.

V Spodnjem Radvanju

Dne 30. septembra 1929 pa so odšli Franc in Anton Lajh ter Marija Roškarjeva v Maribor, kjer so si v Spodnjem Radvanju pri Kristini Kirbiševi najeli stanovanje, da zamorejo nadaljevati izdelovanje bankovcev. Dne 1. oktobra 1929 so se vsi trije vrnili domov po aparat in ga še isti dan nesli na novo stanovanje. Tu sta oba Lajha skoraj 14 dni delala tisočdinarske bankovce. Orožniki so jih našli 81 napol izdelanih. Po izjavi Jožefa Peštraka pa bi naj bila Lajha izdelala po njunem lastnem priznanju v Spodnjem Radvanju 240 komadov.

Stebri te ponarejevalske družbe so bili torej Starčič, Raušl, Slana in Franc Lajh, pozneje sta se jim pridružila Martin Šumak in Anton Lajh. Raušl, Slana in Franc ter Anton Lajh priznavajo, da so izdelovali tisočdinarske bankovce. Koliko bankovcev je bilo v celoti ponarejenih, pa ni mogoče točno ugotoviti.

Razpravo je vodil sodnik okrožnega sodišča Guzelj, dr. Lešnik in Kolšek prisednika. Obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Hojnik. Obravnava, ki se je vršila v bivši porotni dvorani, je bila mestoma zelo zanimiva. Vseh zagovornikov je 19.

Razsodba na 5. strani.

Praznik presv. Rešnjega Telesa v Belgradu

Belgrad, 20. junija.

Praznik presv. Rešnjega Telesa je Belgrad proslavil z isto svečanostjo in slovesnostjo, kakor mesta, ki imajo pretežno katoliško prebivalstvo. Procesija se je vršila na praznik le v takozvani francoski župniji, ki je bolj na robu mesta, in šteje 7000 katoličanov. Stalna župnija v Belgradu pa bo proslavila presv. Rešnje Telo v nedeljo, ko tudi pravoslavni ne bodo delali.

V francoski cerkvi na Neimarju se je dopoldne vršila svečana slovesnost. V obeh katoliških cerkvah se je vršila sv. maša. V francoski cerkvi je daroval sv. mašo o. Privat ob duhovniški asistenci. Po sveti maši se je vršila po bližnjih ulicah slovesna procesija, katere se je med drugimi udeležila tudi vojaška godba s častno četo vojakov, potem razna družva, korporacije z zastavami in mnogo belo oblečenih otrok, ki so trotili cvetje Najsvetejšemu na pot. Za Najsvetejšim je korakala še ena vojaška četa brez orožja. Procesije se je udeležilo mnogo uglednih belgradskih osebnosti, med temi tudi univ. prof. Maser in član vrhovnega zakonodajnega sveta dr. Balen. Pri blagoslovih je vojaška četa oddala častno salvo.

Omembe vredno je, da so bile skoraj vse hiše na ulicah, koder se je procesija vršila, okrašene z vejami. Okrasili so jih tako katoliki, kakor pravoslavni prebivalstvo, ki je s tem pokazalo levo spoštovanje do katoliške cerkve.

Nov jeseniški jez

Tovarna se modernizira

Jesenice, 20. junija.

Ze ponovno smo omenjali, da se železotovarna KID vedno bolj modernizira, nabavlja nove lokomotive, stružnice, žrjave itd. Pred tremi meseci pa je pričela temeljito popravljati jez na Savi. V sredo je bilo delo dovršeno. Tvrdka I. M. Voith iz St. Pöltna je napravila avtomatično zaklopnico, ki se ob različnem stanju vode sama regulira, je pa obenem prirejena tako, da jo je mogoče regulirati tudi ročno. Zaklopnica ima dolžino 18 metrov in je tako največja te vrste v naši državi. Naprava je jako praktična in ekonomska, ker odstranjuje nevarnost povodnji za Kurjo vas, ob časi suše pa vjame vsako kapljico vode ter jo vodi v vodotok v tovarno. Tvrdka Voith je tudi že drugod v Sloveniji postavila enake zaklopnice, tako na pr. v Trzinu, vendar tako velike še ne. Največjo zaklopnico tega sistema, dolgo 42 metrov, imajo v Grateinu pri Gradcu. Zaklopnica je predmet splošnega občudovanja, ker take še najbrže nihče videl ni. V sredo si je tovarniške objekte ogledal novi lastnik gospod Westen v spremstvu bivšega generalnega ravnatelja tovarne v Vitkovicah in sedanjega kandidata za avstrijskega trgovskega ministra dr. Schusterja. Visoka gospoda sta tudi še na praznik ostala na Jesenicah.

Kaj pravite?

Na sv. Rešnjega Telesa dan popoldne po litanijah o Senklastu smo šli štirje možje malo na izprehod mimo glavnega kolodvora. Zato povem, da smo bili štirje, da bo tem manj dvomljivo, da bi se bili štirje naenkrat motili. Vsi štirje smo namreč na svoje oči videli, da se je pri novi palači »Vzajemne zavarovalnice« prav po delavniško delalo. Na veliki praznik sv. Rešnjega Telesa!!! Kaj pravite, gospod urednik, ali je to prav? Ali je morda zato prav, ker se je zgodilo pri »Vzajemni zavarovalnici«? Kaj pravite, kdo je zakrivil ta javni smrtni greh in njega pohujšanje? Kdo bi ga bil moral preprečiti, pa ga ni? In kaj pravite: Ali je prav, k takim stvarim molčati? Tudi če se zameri človek, ki jih pové? Ali ni k grehu molčati, tudi greh? »Vzajemna zavarovalnica« obeta biti močna stavba. Toda če se bo o Gospodarih dnech dovrševala, se jaz bojim za njo. Kaj pravite Vi, gospod urednik? — Očitno.

Strela užiga

Kranj, 20. junija.

K različen vzrokom ognja se je večeraj v kranjskem okraju pridružila še strela, ki je okrog 7 zvečer udarila v hlev Franca Kerca posestnika na Hujah pri Kranju. Ali je strela privabil pokvarjen strelodod hujanske cerkve, ali električni tok, je pač težko reči. Dejstvo je, da je tekom 5 minut bilo vse poslopje v silnem ognju. Močen nalič dežja je branil, da se ni užgala še hiša in sosednja poslopja. S pomočjo sosedov se je domačin posrečilo rešiti iz hleva vsa živina, prešice, iz poda izvleči vse stroje, motor in orodje. Zgoraj je popolnoma pod, šupa, 3 voze mrve, na hlevu pa streha.

Res velikemu trudu in požrtvovalnosti vaščanov se je zahvaliti, da je bilo mogoče rešiti vsaj premoženje. K ognju so prihiteli najprej kranjski gasilci, nato pa primskovski, ki so preprečili razširjenje ognja.

Pri tej priliki bi nesreča kmalu zahtevala dve hlevski žrtvi med gasilci. Po dvorišču je bila razmetana odtrgana električna žica. Dva gasilca, eden iz Primskovega, drugi iz Kranja, sta prišla z žico v dotiko in so jo komaj otieli iz nezvesti.

Kerč je zavarovan v celoti za okrog 35.000 Din, od katere vsote pa odpade na pogorelo poslopje le majhen del. Škoda pa je precej velika. Baje je strela povzročila ogenj tudi v Trbojah, toda vest zaenkrat še ni potrjena.

Koledar

Sobota, 21. junija: Alojzij (Vekoslav), spoznavac; Alban, mučenec. Najdaljši dan v letu, dolg 16 ur in 5 minut.

Osebnosti

Napredovanja pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani. S 15. junijem t. l. so napredovali za finančne svetnike v I-4 skupini: Angelo Savnik, Stefan Susac, Ivan Ditz, Avgust Sedlar, Hinko Perne in Roger Bassin. Za finančne svetnike v I-4 skupini: Robert Dr. Tomsič, Bogomil dr. Pavlič, Ivan Volčič in Nikola Kostič, za višjega finančnega sekretarja v I-3 Emil Kandare.

Prestavljen je bil na lastno prošnjo Ivan Vodlaka, davčni kontrolor davčne uprave v Blatu, v Brežice.

Vpokojen je računski inspektor davčnega oddelka finančnega ministrstva Marjan Miloš.

Javno prakso lahko vrši po vsej kraljevini ing. Ivan Ferluga iz Maribora v gradbeni stroki.

Novi grobovi

V Dramljah pri Celju je na praznik presvetega R. Tel. umrl trgovec g. Alfonz Sket. Pogreb bo danes ob 10 dopoldne.

N. p. v. m.!

— PEGE —

odstrani tako in brez sledu **Creme Orizoli**. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Založba »Cosmochemia, Zagreb, Smilčičeva 23. Telefon 49-99

Mala kronika

★ Prijeten obisk. — Večraj je obiskal našo uredništvo v družbi g. Franca Rožnika iz Horjula, ki se je te dni vrnil iz Amerike. Miss E. Sunderland iz Clevelanda. Simpatična dama vodi eno največjih knjižaren v Clevelandu (St. Clair Branch public library). Poznana je našim ameriškim rojakom radi njenih izrednih simpatij do Slovencev. V svoji knjižarni ima vedno do 2000 izvodov slovenskih knjig. Tudi sicer gre našim rojakom povsod jako na rok in jim nudi, kjer le more, materijelno in moralno podporo. Slovenska zemlja je je zelo zadržila in ne more prehaliti njene lepote. V Jugoslaviji ostane dalje še in namerava prepotovali vse večje kraje. Večraj si je ogledala tudi vzorne naprave v Marjanišču. Ob vrnitvi hoče vzeti s seboj zopet večjo množico slovenskih knjig. Miss E. Sunderland želimo med nami prijetno bivanje!

★ »Delo za narodni blagor« je naslov podlistka, ki ga je »Jugoslovane« priobčil na Telov. Feltonist je menda kanil biti duhovit in se ponorčevati iz kulturnega in političnega dela umrlega slovenskega javnega delavca. Toda mesto osoljene duhovitosti je pisnu izpod peresa »satlo podlo prostastvo, ki je tem bolj obsoje vredno, ker le preveč prozorno namiguje na svež grob pred nekaj dnevi umrlega katoliškega javnega delavca. Pri tem se niti ne straši navajati izmišljene in neresnične izjave. — Nam se upira, da bi o takem barbarstvu, ki je dosedaj edinstveno v slovenski in gotovo tudi v svetovni žurnalistiki kaj več pisali. Pribijemo le, da kaj podobnega dosedaj ni še za grešil noben slovenski list niti ne v času najbolj razpaljenih političnih in strankarskih bojov. Vsaj grobove so pustili v miru! In povemo še to, da nas je bilo prvih sram, da smo Slovenci, ker smo v slovenskem jeziku čitali omenjeni pamflet. »Jugoslovane« res pri naša novo ideologijo, ki je bila dosedaj pri nas povsem nepoznana. Toda z njo si bo odbil vsakega dostojnega človeka.

★ Komisariat v »Hrvatskem Radišcu«. — »Hrvatski Radišci« je humanitarno društvo za vzgojo vne mladine. Društvo je precej bogato in ugledno. Je pa gotovo zadnje čase moralo njegovo gospodarstvo priti na stranopota, ker je bila vlad prisiljena razpustiti sedanji odbor ter imenovati komisarija v osebi g. Petra Zrelca, načelnika splošnega oddelka banske uprave in bivšega vel. župana. Podpredsednik g. Zadrovic je svoje posle že izročil komisariju. Predsednik g. Milan Prpić je pa odsoten.

★ Važna dijaška institucija v Berlinu. Nemčija in mesto Berlin sta ustanovila v Berlinu dijaški dom (Humboldthaus), ki si je nadel nalogo, da nudi inozemskim akademskim gostom prijetno zatočišče in shajališče. Dom je zamišljen kot središče inozemskih dijakov in akademikov, ki naj bi navezali v svrhu medsebojnega spoznavanja osebne stike. V domu se prirejajo predavanja in diskusiji večeri o znanstvenih, umetniških, gospodarskih in drugih važnih aktualnih vprašanjih, dalje koncerti, jezikovni cirkli itd. Člani in gostje dobivajo poceni v domu tudi hrano. V njem imajo tudi svojo čitalnico s številnimi časopisi in bogato knjižnico, klubске prostore itd. Dom je odprt vsak dan od 10 dopoldne naprej. Dijaki in akademiki, ki bi se žele zanimati za to ustanovo, naj se obrnejo za pojasnila naravnost na upravo doma (Berlin N. W. 87 Klopstockstrasse 55).

★ Propaganda cerkvene umetnosti na Slovenskem. Znani katoliški umetnostni atelje »Ars sacra« iz Prage sedaj preslikuje župnijske cerkve sv. Koncijana na Rečici ob Savinji. »Ars sacra« nam piše, da je pripravljen tudi v letu 1930-31. slikati na Slovenskem eno cerkev, kapelo ali oltarno sliko proti povratni režimskih stroškov. V slučaju, da kje žele tako okrasiti cerkev, je čiški atelje »Ars sacra« pripravljen ogledati si cerkev in nuditi povoljne uspehe. Podrobna pojasnila daje profesor Franjo Martinu, akademski umetnik, sedaj na Rečici ob Savinji ali pa tamkajšnji župni urad.

★ Fotografski posnetki ob priliki izleta romunskih avtomobilistov. Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije, Sekcija Ljubljana, vljudo naproša vse one gg., ki so slikali romunske izletnike tako v Ljubljani, na Bledu in Rogški Slatini itd., da izvolijo poslati tajništvo kluba, Kongresni trg 1-1. nekoliko svojih posnetkov z navedbo odškodnine.

★ Napetost, nepravilno vretje in debelem črevesu, zaprtje jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba in prsih, utripanje srca odstranite z naravno »Franz-Josef« grenčico, obenem se pa zmanjša pritisk krvi na možgane, oči, pljuča ali srce. Zdravniške izjave zaznamujejo uprav presenetljive uspehe, ki so se dosegli s »Franz-Josef« vodo pri ljudeh, ki veliko sede. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

oče sprevidi, kako bedast je njegov sin! Gimnazist se postavi v pozo izpraševalca, sovraži, prezira malega, rdečeličnega bedaka, pripravljen, da ga uniči. Njemu je celo zoperno potvarjati, kadar pobič pogodi — tako mu preseda ta Petja.

»Vi še celo druge sklanjate ne znate! Tudi prve ne! Lej, kako se učite! Nu, povejte mi, kako se bo glasil vokativ od »meus filius«? »Od meus filius? Meus filius bo... to bo...«

Petja dolgo gleda v strop, dolgo premika ustnice, toda ne odgovori.

»Kako pa bo dativ množine od »dea«?

»Deobus... Filiabus!« — razločno odgovori Petja. Starec Udodov odobravajoče kima z glavo. Gimnazistu, ki ni pričakoval srečnega odgovora, postaja zoperno.

»In kateri samostalni ima tudi »abus« v dativu?»

Izkaže se, da ima tudi »anima — duša« v dativu »abus, česar pa ni v Rjunerju.

»Zvočen je ta-le latinski jezik!« — pripominja Udodov. — »Alon... tron... bonus... antrepolis... Sama modrost! In vse to je potrebno!« — govori in vzdihuje.

»Moti naju pri pouku, govodo...« — misli Ziberov. — »Sedi tu nad človekom in nadzira. Ne trpiš kontrole!«

»Nu, se obrne k Petji. »Za sledečo uro vzemite tablico! Kakšna je naslednja naloga?«

Petja pljune na tablico in jo briše z rokavom. Učitelj vzame nalogo in narekuje:

★ Učiteljstvo litjskega okraja. Zborovanje učiteljskega društva je v ponedeljek dne 23. t. in. ob pol 9 dopoldne na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani.

★ Pogreba se Kolmanic Franca, krol. pom., star 35 let, pristojen v Okoslavci pri Ljutomeru. Če kdo kaj ve o njem, se naproša, da sporoči na upravo lista.

★ Vreme v državi. V Ljubljani je kazal barometer 764.3 mm, termometer 10.8—26 stop. C, veter južnovzhoden, jutraj megla. V Mariboru je kazal barometer 762.7 mm, termometer 13—25 stop. C, veter severozahoden, pretežno oblačno. V Zagrebu je kazal barometer 763.9 mm, termometer 13—25 stop. C, veter vzhodnojužnovzhoden, prav malo oblačno, rosil je dež. V Sarajevu je kazal barometer 762.4 mm, termometer 11—21 stop. C, mirno, oblačno, malo dežja. V Beogradu je kazal barometer 763.4 mm, termometer 13—20 stop. C, veter severovzhoden, oblačno, dež. V Splitu je kazal barometer 760.8 mm, termometer 20—26 stop. C, veter severovzhoden, poloblačno. Na Rabu je kazal barometer 759.6 mm, termometer 22 stop. C,

Ljubljanske procesije

Praznik presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani

Ljubljana, 20. junija.

Z vsa dostojnostjo in z odkrito krščansko vnetostjo je praznovala Ljubljana enega največjih katoliških praznikov — praznik presv. Rešnjega Telesa. Vse ulice, koder so se pomikale slovesne procesije z Najsvetejšim, so bile okrašene z zelenjem, to je z brezovimi vejami.

Zjutraj na vse zgodaj sta bili dve procesiji: trnovska in

šentpeterske

pri kateri je nesel Najsvetejši župnik g. Petrič. Vse ulice, po katerih se je procesija pomikala, so bile skrbno očiščene, vsaka hiša na tej dolgi poti je bila okrašena z zelenjem in je imela v oknih sveče in cvetje, dokaz, da so tudi mestno prebivalstvo z nezmanjšano silo oklepa svoje vere. Kljub zelo zgodnji uri — procesija je odšla iz cerkve takoj po šestih — je bilo na ulicah prav mnogo ljudi v spalirju. Pred Najsvetejšim je šlo zelo mnogo belo oblečenih otročičev, ki so potresali cvetje po ulicah. V procesiji je igrala godba »Zarja«, z godbo vred pa je pel močan cerkveni pevski zbor. Sijaj tej procesiji so dajale zelo številne narodne noše, ki jih je bilo celo več, kakor druga leta. Posebno razveseljivo je bilo, da je pri našem žensku še vedno v veljavi peča, ki ne izginja, temveč si celo pridobiva novih ljubitelj. Sploh pa je šentpeterska procesija ohranila še največ tradicionalnega, in to še iz časov, ko je bila šentpeterska fara pretežno kmetijska. Posebno lep je bil pogled na narodne noše, kadar so se pri blagoslovih razvrstile ob oltarjih. Za Najsvetejšim in za duhovščino sta šla poleg cerkvenih ključarjev gg. Polaka in Kregarja zastopnik mestne občine obč. svetnik Jeglič in Musar in večje število moških občinskih svetnikov z odbornikoma gg. Kocmurjem in Bitencem na čelu. (Zupanu Oražnu je zdravstveno stanje preprečilo udeležbo pri procesiji.) Za njimi pa je šla dolga vrsta moških in žensk. Procesije se je udeležilo tudi šentpeterska prosvetno društvo z zastavo, Marijina družba z zastavo. Letos se je prvič udeležilo procesije oddelke skavtov, kakor tudi člani šentpeterske Krekove družine. Sprejadj so šli šolski otroci moških šol, šolarji Marjanišča in deklice iz Lichtenhurnovega zavoda.

Procesija je šla najprej po šentpeterski cesti, po Škofji ulici, preko šentpeterskega mostu na Ambrozev trg, po Poljanski cesti, Kopitarjevi ulici, preko Zmajskega mostu, vnovič na šentpetersko cesto do Vidovdanske ceste, po tej na Vrhovčovo ulico, na Jegličovo cesto in v cerkev nazaj. Na vsej poti so verniki izkazovali Najsvetejšemu dolžno čast. Edino večje poslopje, mimo katerega gre ta procesija, pa je žal ostalo brez zelenja, mirka izjema v družbi ozaljšanih hiš — mestna »Rdeča« hiša na Poljanah.

Skoro istočasno s šentpetersko se je na drugem koncu mesta vršila

trnovska procesija.

Dasi so bile vse prejšnje trnovske procesije krasne, vendar je letos Trnovo s svojo sijajno procesijo posekalo samo sebe. Trnovski farani celo trdijo, da je bila na praznik njihova procesija najlepša v Ljubljani. Vendar so bile tudi ostale tri procesije veličastne in jih je zato težko primerjati in reči, katera je bila lepša. Vse Trnovo in Krakovo, koder se je pomikala procesija, je bila prav bogato in razkošno odeto v zelene brezove veje. Tako krasne in velike procesije Trnovo še ni videlo zlepa. V prijetnem jutranjem hladu in ob najlepšem vremenu je procesija odšla ob pol 7 iz cerkve. Na čelu procesije so Trnovčani nesli staro, častljivo ribiško bandero. Za njim je šla šolska mladina z Barja in z Grabna, z obema pa so šli polnočestilno učitelji. Nato so nesli možje veliko bandero sv. Janeza Krstnika, za katerim so korakali fantje in

»Kupec je kupil 138 aršinov črnega in modrega sukna za 540 rubljev. Koliko aršinov je kupil tega in koliko onega sukna, ako je bilo modro sukno po 5 rubljev aršin, a črno po 3 rublje?« — Ponovite nalogo! »

Petja ponovi in takoj, ne da bi zinil niti besede, prične deliti 540 s 138.

»Čemu to delite? Stojte! Sicer pa, no... nadaljujte. Dobite ostanek? Tukaj ne more biti ostanka. Dajte, da sam razdelim!«

Ziberov deli, dobi 3 z ostankom in brž zbršče.

»Čudno...« misli, grebe po laseh in zardeva. »Kako se to reši? Hm!... To je naloga na enačbo z neznankami in prav nič aritmetična...«

Učitelj gleda zadaj v knjigi odgovore in vidi 75 in 63.

»Hm!... čudno... Sešteti 5 in 3 in potem deliti 540 z 8? Takole, kaj? Ne, ne tako.«

»Rešite žel!« reče Petja.

»Nu, kaj misliš? Naloga je vendar enostavna!« — govori Udodov Petji. »Kakšen bedak pa si, bratec! Rešite mu vendar vi, Egor Aleksejevič!«

Egor Aleksejevič vzame v roko klinček in prične reševati. Jeclja, zardeva in pobledeva.

»Ta naloga je pravzaprav algebrska«, pravi. »Rešiti jo je mogoče z iksom in ipsilonom. V ostalem jo je mogoče rešiti tudi tako. Evo jaz sem razdelil... razumete? Sedaj, evo, treba odšteti... razumete? Ali pa, veste

Restavracija HOTEL ŠTRUKELI ZAGREBAČKO ČRNO PIVO

toči v vrčkih
ISTOVRSTNO kot se je točilo v zagrebškem paviljonu na letošnjem velesejmu

veter severnozahoden, malo oblačno. Na Visu je kazal barometer 758.8 mm, termometer 19 stop. C, veter severovzhoden, prav malo oblačno.

★ Dr. Milan Perko v Vodmatu od 23. do 29. t. m. ne ordinira.

★ Gramofonisti! Pridite poslušat naše najnovejšje plošče, izpopolnite Vaš repertoar z najboljšimi in najlepšimi posnetki, te dobite pri nas v velikanski izbiri. Gramofon, A. Rasberger, Miklošičeva cesta 34.

možje, za njimi pa dekleta. Nato je šla Prosveta Krakovo-Trnovo. Vsi člani društva so imeli belo nageljke v gumbicah. Za društvom je šla zopet dolga, dolga vrsta mož, nato pa velika in srečna ljubka skupina nad 300 belo oblečenih otrok, ki so trosili Najsvetejšemu cvetje na pot. Ljubek je bil pogled na bele dečke s koški na ramah, v koških pa cvetje. Pred Najsvetejšim je korakala godba »Sloga«, ki je neutrudno igrala primerne skladbe. Najsvetejši je nesel g. župnik Finžgar. Za Najsvetejšim je šel zastopnik mestne občine kot patronata farne cerkve obč. svetnik Likozar, nato cerkveni ključarji in pa zelo mnogo inteligence in drugih odličnih trnovskih župljanov.

Zelo mnogo je bilo v procesiji narodnih noš, peč je bilo skoraj več kakor avb. Ljubke so bile majhne deklice v narodnih nošah. Za narodnimi nošami je šla Marijina družba s krasno novo zastavo, napravljeno po Plečnikovih načrtih, nato pa žensko s svečami in ostalo občinstvo.

Trnovska procesija je šla po Karunovi, Švabičevi, Trnovski, Rečni, Kladzni in Krakovski ulici, Cojzovi in Emonski cesti. Povsod je bilo mnogo župljanov v spalirju, največ seveda na široki Cojzovi cesti in pa pri četrem blagoslovu v Krakovem, kje je g. župnik po novem obredniku počel podeliti božji blagoslov na vse štiri strani, proseč Boga, na, obvaruje župljane kuge, njim in drugih nadlog.

Kakor prvi dve, tako je bila tudi

stolna procesija

še veličastnejša od vseh v prejšnjih letih.

Slovesno pontifikalno mašo je ob pol 7 daroval v nabito polni stolnici knezoškof dr. A. B. Jeglič. Po slovesni službi božji je odšla iz cerkve sijajna in po številu udeležencev naravnost ogromna procesija. Veličastje te procesije so zlasti dvignile številne zastave in bandera mnogih društev in pa odlični zastopniki oblasti in korporacij. Procesijo je otvorila Prosvetna zveza s svojo zastavo. Za njo je šla Stolna prosveta, Krščansko žensko društvo, Kat. mladeniško društvo, Kat. društvo rokodelskih pomočnikov, Krekova mladina in prav lepo zastopana katoliška akademska društva in pa člani akademskega starešinstva. Za temi so šle številne članice kat. ženskih kongregacij in društev. Posebno krasno je bilo število ženskih narodnih noš. Za narodnimi nošami so šli člani moških kongregacij in Vincencijeve družbe. Zelo mnogo žensk in moških je bilo s svečami. Nenavadno mnogo je bilo ljubkih, belo oblečenih otročičev, ki so iz kosaric in koškov potresali cvetje Najsvetejšemu na pot. Sledila je godba dravske divizije, ki je pod vodstvom višjega kapelnika g. dr. Cerina igrala lepe skladbe. Za godbo je šla četa vojakov, nato pa mestni župan dr. Puc s številnimi občinskimi svetniki in magistratnimi uradniki, zastopstvo Zbornice TOI, rektor univerze dr. Šerko in univ. prof. dr. Lukman, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, policijski svetnik dr. Mlekuš in oblastni poveljnik straže g. Bedenk ter mnogi drugi zastopniki in uradniki. Za temi so šli bogoslovci, očetje frančiškani, duhovščina s stolnim kapljem in končno baldahin z Najsvetejšim, ki ga je nesel ob duhovniški asistenci škof-koadjutor dr. Rožman.

Za Najsvetejšim je šel gosp. ban ing. Dušan Serbec, z brigadnim generalom g. Popovi-

Še boljše in cenejša je

PALMA

zdravilna grenka voda.

DOBIVA SE POVŠOD!

Anton P. Cehov:

Instruktor

Gimnazist VII. razreda, Egor Ziberov, milostljivo podaja roko Petji Udodovu. Petja, dvanaestletni dečko v sivi obleki, zabuhli in rdečelični, z majhnim čelom in ščetinastimi lasmi, tolče s petami, se klanja ter gre v omaro po zvezke. Pouk se prične.

Po pogodbli, sklenjeni z očetom Udodovim, je dolžan Ziberov ukvarjati se s Petjo vsak dan po dve uri, za kar dobiva šest rubljev na mesec. Pripravlja ga za drugi gimnazijski razred. (V preteklem letu ga je pripravljaj za prvi razred, toda fant je cepnil.)

»Nu...« prične Ziberov, ko si je bil našel cigareto. »Naložena Vam je bila četrta sklanjatev. Sklanjajte torej, fructus!«

Petja prične sklanjati.

»Ze zopet se niste naučili!« — govori Ziberov in vstane. — »Ze šestič sem vam dal četrto sklanjatev in vi niti ne zinite. Kdaj se boste vendar pričeli učiti?«

»Ze spet se ni naučil?« — se zasliši za vrati kašljajoč glas in v sobo stopi Petjin papa, upokojeni gubernijski sekretar Udodov. — »Ze spet? Zakaj se nisi naučil? Ah, ti, baraba, baraba! Ali verjamate, Egor Aleksejevič? Se večraj jih je dobil, pošteno.

Udodov težko vzdihne, sede poleg sina in pogleduje v razcapani Kjuner. Ziberov prične izpraševati Petjo vpricho očeta. Naj neumni

tem, nato pa več višjih uradnikov in zelo številni župniški zbor. Tem je sledila druga vojaška četa. Procesija je šla čez franciški most, skozi Wolfovo ulico na Kongresni trg, po Vegovi ulici, Emonski in Čopovi cesti, čez Sv. Jakoba most, po Starem in Mestnem trgu v cerkev nazaj. Na vsej poti so bile skoraj vse hiše okrašene z zelenjem, skoro v vseh oknih so gorele lučice in povsod so množice vernikov v spalnju izkazovale Najsvetejšemu dožnjo čast. Pri vseh štirih blagoslovih sta vojaški četi kolesarskega bataljona) strumno oddali častno salvo, z Gradu pa je med procesijo topovska baterija oddala 15 strelcev.

Zelo lepa je bila tudi procesija uršulinskega samostana, ki se je vršila na uršulinskem vrtu in katere so se udeležile poleg uršulink tudi vse gojenke njihovih šol. Procesiji pri franciških in pri Sv. Jakobu se po običaju vršita v nedeljo.

S sijajem, kakor ga Ljubljana le zmoro, je prebivalstvo našega mesta dokumentiralo na praznik Presv. Rešnjega Telesa svojo globoko versko misel in udanost Najsvetejšemu.

Sv. Oče Kat. društvu rokodelskih pomočnikov

Na vdanostno brzojavko, ki jo je poslalo kat. rokodelsko društvo s svojega jubilejnega zborovanja sv. Očeta Piju XI., je prejel presvetli gosp. škof dr. Anton B. Jeglič 19. junija iz Vatikanskega mesta naslednjo brzojavko:

»Sv. Oče se Kat. društvu rokodelskih pomočnikov zahvaljuje za izjavo vdanosti in ga iz očetovskega srca blagoslovi. Kardinal Pacelli.«

Ta zahvala sv. Očeta, društvu tako nemudoma doposlana, in blagoslov najvišjega cerkvenega poglavarja bosta gotovo vsem članom rokodelskega društva v veliko radost in v pobudo za nadaljnje tvesto in velikodušno delo.

Kaj bo danes?

Opera: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Red C. Zadnja operna predstava v tej sezoni.

Razstava francoske umetnosti v Narodnem domu.

Lekarne: Nočno službo imata: Dr. Piccoli, Dunajska c. 6 in Mr. Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9.

☉ Spored procesije sv. Rešnjega Telesa v mestni župniji sv. Jakoba v nedeljo 22. jun. Ob 8 slovesna sv. maša. Takoj po sv. maši se začne pomikati procesija v temle redu: 1. Osnovna deška šola na Prulah. 2. Osnovna dekliška šola pri sv. Jakobu. 3. Zupno bandero sv. Jakoba; za njim zavod iz Rakovnika in drugo moštvo. 4. Dekliška Marijina družba pod zastavo Brezmadežne. 5. Bandero Začlostne Matere Božje; za njim: a) Marijina družba žena; b) gospe in gospodične-svetilke; c) narodne noše. 6. Dve mali banderici, nato: a) belo oblečeni dekli in deklice s svečami; b) deklice, ki potesajo. 7. Godba. 8. Pevec. 9. Duhovščina. 10. Najsvetejša. 12. Dostojanstveniki in Marijina kongregacija Začlostne Matere Božje. — Pot procesije je čez most sv. Jakoba po Bregu, Starem trgu, Sv. Florjane ulici, Karlovske cesti, Privozu, Prulah na trg Sv. Jakoba. — Pridite, da s pobožnim in hvaležnim srcem počestimo in hvalimo Ljubezen vse ljubezni! — Takoj po procesiji bo v cerkvi še ena tiha sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim. — Ob slabem vremenu se bo vsa slovesnost izvršila v cerkvi.

☉ Mladinsko predavanje s skiptičnimi slikami priredi drevi ob pol 8 zvečer v društvenih prostorih v mežnariji Šentpetersko prosvetno društvo. Starši se naprošajo, da pošljejo svoje otroke k temu predavanju, kjer se bodo naučili mnogo lepega in dobrega. — Odbor.

☉ Na francoski razstavi je poleg slik in grafičnih del kolekcija knjig; knjige so razstavljene priključila moderna založništva Crès, Walter, Vornis, Kra, Larousse, Jonquieres, itd. Luksuzna dela so ilustrirana z lesorezi, akvareli, radirkami, litografijami, s tiskom na prvotnem papirju. Mnogo je knjig in revij, nanašajočih se na likovno umetnost (monografije, etc.). Ker nam odlični francoski tiskarji z ilustracijami redko pridejo pred oči in se, kakor vse umetniške stvari, razlikujejo od nemških, ki so pri nas že pretežno v navadi, je v interesu tako ljubiteljev lepe knjige, kakor tudi onih, ki imajo opravka s črno umetnostjo, da si ogledajo francosko produkcijo. Kolekcija najdostojnejše in poučno zastopa lepi francoski tisk. Od knjig, ki so vse na prodaj, je bilo nekaj kosov prodanih. — Ker Narodna galerija za knjige odgovarja, naj obiskovalci pri pregledovanju z nje imajo lepo ravnanje.

☉ Člane SPD opozarjamo na jutrišnji izredni občni zbor, ki bo ob 10 v Mestnem domu. Legitimacije prinesite s seboj! Zadeva važna, zato pridite prav vsi!

☉ V ljubljanskih vrtovih in privatnih gozdovih se opažajo suhe in oslabiljene smreke. Ker je nevarnost, da napade smreke lubadar in se razširi po mestnih in privatnih gozdovih, opozarja mestno načelstvo vse lastnike gozdov in vrtov, naj smreke, katere so kolikaj sumljive, posekajo in jih, če je lubadar že v njih, obelijo in lubje sežgo na licu mesta. — Če bi tega ne vpoštevali v najkrajšem času, se opozarjajo lastniki, da se bo proti njim postopalo strogo po zakonu o zaščiti gozdov.

☉ Velik viharški nali je večer popoldne prišel nad Ljubljano. Vendar je bilo dežja premalo. O škodi po viharju v Ljubljani ni bilo slišati. — Pač pa je baje v nedeljo zvečer onstran Šmarne gore pobila toča.

☉ Kaj pa to? Dosedaj smo bili vajeni, da so ob procesijah v spalnju na dan presv. R. Tel. dame razkazovale svoje nove obleke, da pa so otroci, ki evetje trošijo, šli v procesiji. — Pri večerajšnji stolni procesiji pa je izgledalo, kakor da gredo manice in tetke z otroci na izprehod. — In te obleke? Ali so res take obleke najprimernejše za udeležbo pri verskem aktu, kakršne je procesija? Morda bi kazalo, da bi v bodoče ne šle v procesijo ženske, ki z neprimerno modo žalijo tuj vernikov, evetje pa naj trošijo le otroci, ki bodo to lahko opravili sami. Zena.

☉ Kap v vodi. Nenavadna in zelo razburljiva smrtna nesreča se je pripetila na praznik ob pol 3 popoldne v kopališču Ilirije. Ljudje so tedaj opazili, kako je neki plavalec nenakrat izginil pod vodo in se ni več prikazal na svetlo. Pričeli so klicati na pomoč in brž je pritekel kopalni mojster g. Josip Lorber, ki se je pognal v vodo in takoj nato potegnil moškega na vrh. Na suhem so se pričeli poizkusi, da bi se spravil utopljenec s pomočjo

umetnega dihanja k življenju. Ali vsi poizkusi z umetnim dihanjem, z likerjem in celo z briganjem s sfonom. Telefonsko je bil poklican zdravnik dr. Pintar, ki je skušal obuditi utopljenca z injekcijami, mogel pa je ugotoviti le smrt. Slučaj je preiskala policijska komisija zdravnikov dr. Avramoviča in uradnika g. Kuharja. Ta je ugotovila, da je mladenič zadela v vodi srčna kap. Težave pa so bile z ugotovitvijo identitete utopljenca. V njegovi kabini so našli le obleko in pa 22 Din gotovine, listin pa nobenih, razen naslova Marice Sokličeve na Bledu in na listku pripisano ime Blaž. Perilo je imel utopljenec zaznamovano s črko B. K. Iz Ljubljane so se telefonično obrnili na orožniško postajo na Bledu. Ta je vprašala Sokličeve, če pozna tega in takega človeka. Sokličeva je pojasnila, da je to najbrže Blaž Krušič iz St. Vida nad Ljubljano. To se je kasneje v resnici tudi izkazalo. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

☉ Samoumor na Sv. Petra cesti. V četrtek ob pol 9 zvečer je hotel nekdo obiskati 33-letno bivšo učiteljico Marijo Koblerjevo na Sv. Petra cesti št. 62. Koblerjevo je našel v njenem stanovanju nezvestno, poleg nje pa je bila posodica, iz katere je Koblerjeva najbrže izpila lizol. Lizola je bilo v posodici 50 gramov. O samoumuru je bila obveščena reševalna postaja, ki pa ni posegla vmes, ker je bila Koblerjeva že mrtva. Pri njej so našli pismo, v katerem pravi pokojnica, da je šla prostovoljno v smrt zaradi nesrečne ljubezni. Na odredbo policijske komisije je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico k Sv. Krištofu, kjer je bilo večeraj obducirano.

☉ Drva - premog najceneje pri »Kurivo«, Dunajska 33. — Telefon 3434.

★ Največji reveži so slepi. Spominjajte se jih! »Dom slepih« ima položnico 14672.

Maribor Obsodba ponarejevalcev tisočakov

Razprava proti 22 ponarejevalcem 100-dinarjskih bankovcev je trajala do 8 zvečer. Takrat je predsednik Kuzelj razglasil tole razsodbo:

Alojzij Raušl se obsoja na tri leta robije in denarno globo 10.800 Din, na pridržek tri leta, ter na 5-letno izgubo častnih pravic. Franc Lajh, 2 leti 6 mesecev, 5.400 Din globo, 2 leti izgube častnih pravic. Anton Lajh, 1 leto 6 mesecev, 5.400 Din globo, 2 leti izgube častnih pravic. Franc Slana, 2 leti 6 mesecev, 5.400 Din globo, 5 let izgube častnih pravic. Martin Sumak, 2 leti, 5.400 Din, pridržek tri leta, tri leta izgube častnih pravic. Ana Štebrl, 5 mesecev strogega zapor, 1800 Din, pogojno za dobo 2 let. Marija Kramberger, 3 mesece strogega za-

☐ Procesija na praznik Sv. Rešnjega Telesa se je tudi letos vršila v stolni župniji na slovesen in svečan način ter so se prvokrat v lavantinski škofiji vršili predpisani cerkveni obredi v slovenskem jeziku. Ob sedmih je bila pontifikalna sveta maša, ki jo je ob številni asistenci bral prevzvišeni vladika dr. Andrej Karlin in ki so ji prisostvovali med drugimi okrožni inšpektor dr. Schaubach, mestni poveljnik general Živko Stanislavčič, okrajni načelnik dr. Ivanc in dr. Hacin, podžupan dr. Lipold ter številni drugi predstavniki posameznih uradov, društev in korporacij. Ob veliki udeležbi vernikov ter lepo okrašenih hišah, koder se je pomikala procesija, je šla procesija po Stolni ulici, Koroški cesti, Vodnikovem trgu, Strossmayerjevi in Orožnovi ul. mimo škofije, nato po Ulici 10, oktobra, Gosposki in Slovenski ulici na Grajski trg, nato pa po Vetrinski, Jurčičevi in Gosposki ulici na Glavni trg k Marijini sobi na Glavnem trgu, kjer se je vršil poslednji blagoslov. Procesije so se poleg deske ljudske šole, dekliške ljudske šole, učiteljske, meščanske in ljudske šole č. šolskih seštevila tudi številna katoliška društva. Velikostna je bila pot Gospodova na praznik Sv. Rešnjega Telesa po mariborskih ulicah, cestah in trgih.

☐ Verižništvo z umetninami in starinami. V Mariboru se je zaredilo gnezdo verižnikov, ki uprizarjajo pravečati lov na starine in umetnine, zlasti na cerkvene, ter jih z dobrim dobičkom spravljajo neznano kam. Cerkvem predstojništvom in drugim lastnikom kakih starin zatrjujejo, da zbirajo za mariborski ali celo belgrajski muzej. Vodstvo mariborskega muzeja izjavlja, da od teh ljudi ni dobilo niti najmanjšega predmeta in jih tudi ni pooblastilo za kako nabiranje ali kupovanje. Istotako ima pismeno izjavo belgrajskega muzeja, da tudi ondotno ravnanje ni pri nas nikogar pooblastilo, kupovati ali nabirati kaj za belgrajski muzej. Če bo kdaj res za naš muzej kaj zbiral, se bo tudi legitimiral z društvenim pooblastilom; če bi pa zopet kak verižnik trdil, da zbira za mariborski ali kak drug muzej, ga natančno semkaj in bomo poskrbeli, da se tem škodljivcem naše narodne kulture stopi na prste — Muzeji in zgodovinsko društvo v Mariboru.

☐ Osebnost. V teku tega tedna pregleduje kot ministrski odposlanec gimnazijo v Murski Soboti gimnazijski ravnatelj dr. Josip Tominšek iz Maribora.

☐ Razpis mesta na mariborskem otoku. Mestno načelstvo v Mariboru ponovno razpisuje mesto kopališkega brivca v kopališču na mariborskem otoku. Brivcu je na razpolago lokal brez opreme. Pogoj je, da je reflektant tudi damski frizer. Mesto se odda za tri leta do 1. junija 1933. Reflektantje naj svojo prošnjo vložijo do 26. junija do 11 dopoldne pri mestnem načelstvu.

☐ Procesija v franciški župniji se vrši jutri po sledečem redu: Ob 7 slovesna služba božja; ob 8 gre procesija iz bazilike po Aleksandrovi cesti, Tomičevem drevoredu, Ciril-Metodovi ulici na trg Svobode ter se potem vrne v baziliko. Blagoslovni bodo pri železnari g. Korazije, pri Scherbaumovi kapeli, pred baron Twickelnovo vrtarino in pred Berdajševim gradom. Hišni posestniki in stanovalci ob ulicah, koder gre procesija z Najsvetejšim, pa se naprošajo, da okinčajo svoje hiše in razsvetlijo okna. Razsvetlitev pri procesiji je sledeča: 1. Šole: Lajtersperg-krčevinska, mestna deška osnovna, dekliška osnovna, meščanska dekliška; 2. Društva: katoliška omladina z godbo, kršč. ženska zveza, kat. izobraževalna društva Melje, Lajtersperg, Krčevina. 3. Mladinska Mar. družba, dekliška Marijina družba, Filumenke, cvetličarke, vojaška godba, pevci. 4. Duhovščina z Najsvetejšim, civilni, vojaški in cerkveni dostojanstveniki, Vincencijevo društvo ter žene.

☐ Prisočno je bilo slovo režiserja Antona Harastoviča v sredo zvečer od mariborskega gledališkega občinstva, ki je ob tej priliki docela zasedlo teater. Poslovilni večer je pokazal, kako zelo se je bil Harastovič priljubljen Mariborčanom v teku svojega osemletnega delovanja na mariborskem odru. Prejel je mnoštvo vencev in šopkov. Harastovič bo tudi v prihodnji sezoni nastopal na tukajšnjem odru kot gost.

☐ Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrl 29 letni trgovski nastavljenec Anton Molnar. Pogreb bo danes ob 16 iz mestne mrtvašnice na Po-brežju.

☐ Smrtna nesreča. V Gornjih Pleterjih je smrtno preminel 25 letni posestnik sin Franc Kancler. Stopal je pred vozom, natovorjenim z gramozom; nenadoma sta prevržena konja hitreje potegnili, tako da je voz podrl Kanclerja na tla ter je kolese šlo preko njegovega trupla. Poškodbe so bile tako težke, da je Kancler kmalu nato na posledicah zadoblenih poškodb umrl.

☐ Izleti »Maribor«. Dne 29. junija je za članstvo obvezen izlet popoldne ob 13 z vlakom v Jarenino, kjer je nastop. Vaja za ta nastop v ponedeljek zvečer ob 8. — Jutri pa je prost izlet k sv. Aneži. Odhod prve skupine danes ob

pola, 1800 Din globo, pogojno na eno leto. Jožef Postrak, 5 mesecev, 1800 Din globo, pogojno na 2 leti. Franc Karneker, 3 mesece, 1800 dinarjev globo, pogojno na dve leti. Crnjavje Franc, 1 mesec, 900 Din. Marija Močnik, 2 mesece, 800 Din. Marija Roškar, 4 mesece, 1800 dinarjev globo, pogojno dve leti. Lovrene Silak, 7 mesecev, 1800 Din, v kazni se mu šteje prestali preiskovalni zapor. S tem je kazni prestal Jakob Raušl, 5 mesecev, 1800 Din, dve leti pogojno. Ivan Matjašič, 4 mes., 1800 Din, dve leti pogojno. Marija Puc, 2 mesece, 1800 dinarjev globo, dve leti pogojno. Josip Jurgee, 1 mesec, 900 Din, eno leto pogojno. Filip Kur-nik, Kristina Kirbiš, Franc in Marija Jurgee so bili oproščeni. En obtožene pa ni prišel na razpravo.

17. druge skupine pa jutri ob pol 6 zjutraj z vlakom do Ruš. Oba izleta se vršita le v slučaju lepega vremena.

☐ Pod drveči vlak se je vrgla v četrtek zvečer na limbusku postajališču precej dobro oblečena mlada dama; na sebi je imela svileno obleko. V trenutku je bila mrtva. Možgani so pljusnili po tlačinah, ki so bile vse poskropljene s krvjo. Ugotovilo se je, da je ženska 44 letna zasebna uradnica Dora Selinšek, ki je te dni prispela iz Subotice v Maribor k svoji sestri, ki je trgovka na Koroški cesti. Dognalo se je, da gre za samoumor, ker je Dora Selinšek svoji sestri izjavila, da se res ne splača živeti.

Celie

☉ Završni izpiti na orglarski šoli v Celju so se pričeli pod vodstvom nadzornika pred. g. opata, ravnatelja orglarske šole g. Bervarja in učiteljskega zbora. K završnemu izpitu so se prijavili sledeči: Gorenšek S., Hanžič M., Juretič F., Korpar C., Matuša F., Potočnik L., Pinter J., Skok J. in Ulaga G. Končni javni izpit, združen s produkcijo, se pa vrši 7. julija t. l. ob 8 dopoldne v prostorih Glasbene matice.

☉ V celjski bolnišnici so umrli: Dne 18. junija sta umrli Taršinger Jožeta, 38 let stara, žena delavca iz Celja; Bukovec Jakob, 61 let star, posestnik iz Kalobija. Dne 19. junija pa Sivka Ivan, 72 letni prevzvitelj iz St. Jurja ob j. ž. N. v m. p. ☉ Višji tečajni izpit na državni realni gimnaziji v Celju se je vršil pismeno 10., 11. in 12. junija, ustno pa 16., 17. in 18. junija pod predsedstvom ministerialnega odposlanca g. dr. Nikola Radjočiča, vseučiliškega profesorja v Ljubljani. Od 19 kandidatov so izdelali: Dolcher Ivan, Herzog Kar-el, Jager Franc, Jagodič Boris, Jakhl Adol, Likar Ivan, Marek Evgen (oproščen ustnega izpita), Medvedšek Marijan, Možina Ivan, Perič Milica, Pinter Franc, Zličar Janez. 5 kandidatov je preobrazilih za 3 mesece, 2 pa za eno leto.

Kranj

SMARTNO ZOPET V ZNAMENJU SLAVNOSTNIH UTRIPOV.

Z blagoslovitvijo »Šmartinskega doma« sovpada kot po preračunam slučaju še drug za vso šmartinsko faro vesel in velik dogodek. Jutri 22. junija bo namreč splošno priljubljen župnik g. Alojzij Šarec slavil in praznoval jubilej 25 letnega župnikovanja v Šmartnem. Razumljivo je, da se mu bodo farani oddolžili s tem, da bodo z njim vred slavili ta slovesni trenutek ter mu bodo v znak ljubezni in udane hvaležnosti za njegovo, za vso faro tako skrbno delo in prizadevanje na verskem kot na socialno-kulturnem polju, pripravili skromno proslavo. Danes zvečer bo pred župniščem jubilantu na čast podoknica, jutri dop. slovesno opravilo v cerkvi, pop. pa v dvorani »Šmartinskega doma« proslava.

Procesija na praznik sv. Rešnjega Telesa, ki je letos obiskala kokrsko predmestje, so se Kranjčani kot okoličani udeležili v prav zadovoljivem številu. Reči se mora, da so bile vse hiše in vsa pota, koder je krenila procesija prav zelo skrbno okrašena kot čin piječete in pobožnega sodoživljanja enega izmed največjih in najsvetejših cerkvenih praznikov. Po dolgem času je pri procesiji zopet nastopila kranjska godba. Manjkala pa je letos gimnazijska mladina, ker so se že pričele počitnice. Jutri je procesija na Primskem.

Napredek kmetijstva z nezaželenim požarom Priznani sadjarski strokovnjak in vnet pospeševatelj izboljšanja naše zaenkrat še skromne sadjereje g. Franc Omerza je letos spomladi pred nedolгим časom napravil zanimiv poizkus, ki pa se je v sredo zvečer po 9 sprevrgel v čisto nepričakovano smer in povzročil mesto dobrih in koristnih posledic, slabe in škodljive, namreč požar. Na robu vrta, ki se precej strmo spušta proti Suhadolnikovi vili, je namreč naložil precejšen kup navadne gozdne strelje, vmes pa apna, tako več plasti, eno na drugo. Vse to bi pustil par let ležati nedotaknjeno, da bi se popolnoma zgnojilo in bi tako s kemičnim procesom kompostiranja nastala izboljšana prvovrstna zemlja — »humus« — za porabo v drevnicah. Napaka pri delu pa je bila v tem, ker se je apno pustilo v večjih kosih, mesto da bi se zdrobilo v prah. Zato se je vsled vlažne strelje vnelo in nastal je ogenj, ki je povzročil obilo dima, kot da je vse mesto v plamenih. Vrli kranjski gasilci so seveda takoj prihiti na pomoč domačinom, ki so že razmetavali gorke in tako je bil požar, ki itak ni nudil nobene nevarnosti hitro udušen, g. Omerza pa je za eno skušnjo bogatejši.

Ali ste že
poravnali naročnino?

Za duha in srce

II. produkcija konservatoristov

V torek 17. t. m. je bila v Filharmoniji druga javna produkcija gojencev ljubljanskega konservatorija. Tudi ta je bila nabit polno obiskana in v splošnem uspeša. Seveda nam te produkcije nudijo le dosegljive bolj talentirani učencev, ki so svojo skladbo, izvajano na produkciji, dalje časa za produkcijo studiral, tako da smo čuli le izbrano najboljše, kar konservatoristi premorejo in pri teh produkcijah nitamo vpogleda v kak studijski prerez. Ne bi bilo slabo, če bi se drugi tudi šola za kompozicijo kaj pokazala, da bi videli nje uspehe. Skoda, da produkcije te šole skoro nikoli niso javne.

Topot so nastopili učenci prof. Berana, Antona Ravnika, Slaisa, Launa, Betelta, Wistinghausnove, Janka Ravnika in Foedranspergove. Popperjev Rekvijem, res lepo skladbo, so podali trije čelisti Beranove šole: talentirani Leskovice, ki je že večkrat pokazal odlično tehniko in lepo interpretacijo, in gg. Bajde in Lesjak iz nižjih letnikov. Potem je Bojan Adamič iz prvega letnika igral Schubertov Impromptu op. 90, posebej pa se je izkazal absolvirani klarinetist Gregorec, ki je težki Spohrer stavek iz drugega koncerta tehnično igranje absolvirati in ga fino v stilu podal. Nato je bariton Drago Zagar pel Čajkovskega in Musorgskega in z lepim, v višini zlasti ugodnim glasom, pokazal dokaj vrlin Beethovenove šole ter navdušil poslušalce do burnega aplavza. Gdč. Pia Menardi je igrala nežno meditativno Beethovnovo sonato v e-molu, tehnično zelo smiselno in fino prečuteno, dasi je bil stavek preveč v odstavke presekane. Roza Lubeč je igrala Sukovo Balado in Debussyjev kos En bateau za violino, čisto, pa s tremo; tudi sopranistka Korenčanova je menda imela tremo. Ima sicer lep glas, vendar se mi zdi, da ima nastudirane detajle tehnično, celote pa umetniško ne objame. Goslač Prevoršek iz drugega letnika je kakor lani tudi letos vzbudil naravnost senzacijo s svojo igravo tehniko in malone zrela interpretacijo. Ne vem, v koliko je bila interpretacija zanositosa Pugnanijevega Preludija njegova samostojna kreacija, toda bila je dostojno podana skladba, da smo se čudili. Gallatja Reinhold, iz šole Janka Ravnika, je igral Ravnikov Vasle melancholique in Dvočakovo Humoresko op. 101 in pokazal precej talenta. Corellijevo patesitno Komorno sonato sta prednašla goslača Stanič in Krek. V podajanju bi si želel močnih kontrastov, ki jih skladba ima, da bi tudi dinamično prišli do veljave in prav tako v tempu. Končno je pela kotralistka Silbena obsega Franja Golob dve Trunkovi in eno Rubinsteinovo pesmi s sijajnim glasovnim materialom, precej tehnike, dasi z manj umetniškim zanosom.

Na klavirju sta izvajalec spremljala konservatorist Lipovšek in največ točk Šivic.

Rene Bazin: Iz vse svoje duše

(Roman. Poslovenil Niko Kuret. Ljudska knjižnica 34. zvezek. — Jugoslavanska knjigarna v Ljubljani.)

Med mnogimi prevodi iz svetovnega slovstva, ki se pojavljajo na našem knjižnem trgu, so posebno razveseljivi tisti, ki jih bodo s pridom mogli čitati najširši sloji. Ljudska knjižnica Jugoslavanske knjigarne pa predstavlja v tem pogledu zares dragoceno zakladnico, kajti knjige, ki tu izhajajo, niso le lahko umljive, preproste, čitljive, dostopne, vzgojne in v moralnem pogledu dobre, marveč jih po veliki večini odlikuje tudi neoporečnost in književno umetniškem pogledu, kar je še posebno važno v pogledu kulturne vzgoje čitatelja.

Rene Bazin, član francoske akademije, je med novejšimi francoskimi romanopisci visoko cenjen in ker se izražajo njegovi prirodni pripovedniški darovi v čistem katoliškem nastroju duha, v izredno globoki in neskaljeni ljubezni srea, nam je še toliko pomembnejši. Roman »Iz vse svoje duše« je eden redkih izrazito socialnih romanov svetovnega slovstva, ki ga preveva prava krščanska ljubezen do bližnjega in ki se odlikuje tudi po svojih umetniških kvalitetah. Bazinova mojstrska spretnost v risanju značajev, v iznajdbi in izvedbi fabule, v slikanju kolorita in detajlov, nam je znana že iz romana »Gruda umirac«, ki je pred leti izšel v slovenskem prevodu ter na nash navdušil naše čitatelje. Kakor je ondi bil naslikan svet kmeta in rodec zemlje z nepozabnim in pretresljivim odkrivanjem resničnosti, s prodiranjem v bistvo stvari, hkrati pa z visokim znanjem in izredno sposobnostjo v pripovedniški tehnični pogledu, tako je v tem romanu mojstrsko naslikan svet malega, v vsakdanji skrbi in nesreči skozi življenje pot utirajočega si delavstva. Socialni problemi malega človeka so tu zagrabljeni in predstavljeni čitatelju v toliki meri resnično in spet v toliki meri — s pomočjo kontrastov — evidentno, da jih čitatelj dojame v vsej njihovi dalekosežnosti in usodnosti.

Da je Bazin mojster v razporedanju svoje fabule, smo že povedali; a živahna napetost, s katero je pisan roman »Iz vse svoje duše«, je tako privlačna in mikavna, kakor v redko kateri knjigi neporečnih umetniških kvalit. Življenje modistke Henriette, junakinje romana, ki se posveti po bridkih izkušnjah redovništvu ter pokloni bedi bližnjega vse ljubezen, ki je svojemu izvoljenemu ni mogla pokloniti, je prikazano s toliko preprostostjo in lepoto, nežnostjo in genljivostjo, da mora navdušiti slehernega čitatelja.

Toplo priporočamo to knjižico zlasti delavskemu sloju, saj je iz njega zanj napisana. Pa tudi vsak drugi čitatelj bo našel v nji tolažbo in povzdignjenje, ki smo ga danes bolj kot kdaj prej potrebni: v ljubezni do bližnjega, ki je najlepši izraz ljubezni do Boga.

Cerkveni vestnik

Slovesnost blagoslovitve novega velikega zvo na v cerkvi Srca Jezusovega. Jutri v nedeljo ob 5 popoldne slovesni vohod pomožnega škola dr. Rožmana, takoj nato pridiga (škof dr. Rožman), po pridigi darovanje za zvon, nato slovesni blagoslov. Po končani službi božji blagoslovitev zvana na vrtu za cerkvijo, kamor bodo imeli verniki dostop skozi kapelo sv. Cirila in Metoda in iz Slovskeve ulice. Vabimo k obilni udeležbi.

Iz društvenega žoljenja

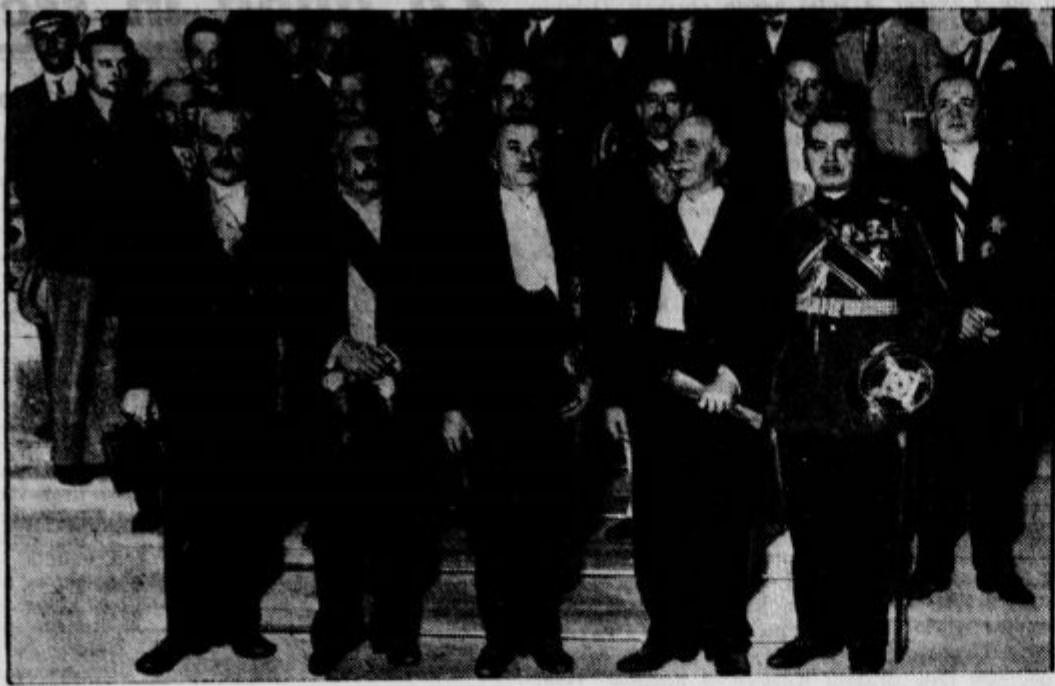
SPD. Ponovno opozarjamo na izredni občn. zbor SPD, ki se bo vršil jutri, v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10 dopoldne v Mestnem domu. Opozarjamo še enkrat, da se mora vsak udeleženec izkazati s člansko legitimacijo.

Prosveta Krakovo-Trnovo sporoča vsem prosvetnim članom, da bo priredilo naše prosvetno društvo v nedeljo, dne 22. junija t. l. skupni izlet na Limbarsko goro k sv. Valentinu. Spored: Od 6 do 7 zjutraj zbirališče v prosvetnem domu, ob 7 odhod avtobusov, ob 10 sv. maša pri Sv. Valentinu, po maši kosilo. V Ljubljano se povrnemo okoli 8 zvečer. Vse prosvetne člane prosimo, da se tega izleta udeležijo v obilnem številu ter povabijo s seboj tudi svoje prijatelje. — Odbor.

Zobozdravnik Dr. A. Praunseis

ordinira od 22. junija naprej do preklica vsaki dan (izvzemši ob nedeljah in praznikih) od 7 - 11 dopoldne in od 3 - 7 popoldne. Telefon 2782

Marijin trg št. 3

Nova romunska vlada. Prva vrsta od leve na desno: prosvetni minister Costachescu, notranji minister Vajda-Vojvod, ministrski predsednik Maniu, zunanji minister Minorescu, vojni minister general Condescu. Druga vrsta, začeto pri drugem od leve: finančni minister Popovici, delovni minister Halipa, poljedelski minister Mihalade, trgovinski minister Madgearu, prometni minister Manilescu.

Keramične barve

Kako barvajo in žgo keramične posode

Imamo več načinov barvanja keramičnih posod in posod iz gline. V novejšem času opazimo na trgu mnogo posod iz gline, ki so barvane z navadnimi oljnatimi ali pa vodenimi, tako zvanimi »tempera« barvami. Predmet, narejen iz gline, žgan, toda ne glaziran, poslikamo ali pobarvamo, kakor pač hočemo, in ga nato lakiramo s posebnim lakom. Na ta način dosežemo lepe uspehe, toda kljub temu ima ta postopek pogoje, da v tako pobarvano posodo ne moremo dati nobene tekočine, ker se lak takoj odkruši in barve nato odpadejo. Take predmete moramo imeti vedno na suhem.

Popolnoma drugačen pa je postopek pri posodah, ki so namenjene za uporabo in od katerih se zahteva večja trajnost. Tu moramo uporabljati prave keramične barve. Kdor dela z glinastim žganim materialom, ve, da imamo glinaste predmete čisto bele, in potem pa zseh barv, od svetlo-rumene do temno-rdeče. Kako to? Ako je glina popolnoma čista, potem bo tudi žgani predmet popolnoma bele barve, če pa so glini primešane najmanjše količine železovih spojin, potem bo imel predmet po žganju rumeno barvo. Če pa je železa precej, bo predmet rdeče barve. Spojina železa s kisikom se imenuje železov oksid. Vse spojine železa pa prehajajo potom žarenja v oksid, ki da rumeno ali rdečo barvo.

V stvari vse keramične barve niso nič drugega, kakor oksidi raznih kovin, ki z glazuro vred dajejo zaželjene barve. Danes se navadno dobe že gotove keramične barve, s katerimi je treba predmet samo pobarvati in ga nato žgati. Pri tem ostanejo te barve nespremenjene, samo ton barve se včasih spremeni. Ako se potrebni oksidi stalijo s posebno tekočino dobimo stekleno barvano snov, ki se zmelje v prah in barva je gotova.

Omenili bomo še nekatere okside, ki se najpogosteje uporabljajo v keramiki. Modro barva kobalt-oksidi, zeleno krom-oksidi, rumeno-rjavo-rdeče železov oksid itd. Za rjav ton pri dragocenem in zelo finem porcelanu se uporablja tudi platina, najdražja plemenita kovina. Za navadne keramične predmete pa seveda ne pride v poštev.

Kakor vidimo, morejo dati nekateri oksidi razne barve. To je odvisno od vrste glazure. Pri barvanju je važno, če se v glazuri nahaja aluminijev oksid. To je bel prašek, ki sam sicer ne barva, toda zelo vpliva na ton barve.

Drugi važen činitelj pri žganju in barvanju keramičnih predmetov je temperatura, pri kateri dotični predmet žarimo. Temperatura peči navadno merijo s pomočjo malih predmetov iz raznih vrst gline, ki se tale pri različnih temperaturah in so označeni s številskimi.

Glede na postopanje razlikujemo dve vrsti keramičnih barv: Barve, ki pridejo na glazuro, in barve, ki pridejo pod glazuro. V prvem slučaju barvamo že žgan in glaziran predmet in ga ponovno žgemo pri temperaturi 750 do 780 stopinj. V drugem slučaju pa barvamo žgan, toda ne še glaziran predmet. Razume se, da imamo za postopek po prvi metodi mnogo več barv, bodisi da je temperatura, pri kateri žgemo, relativno nizka, pa tudi sama glazura ne deluje toliko na barvo, dočim mora pri barvanju neglaziranega predmeta vzdržati barva mnogo višjo temperaturo in je zelo malo barv, ki vzdrže to temperaturo. Razen tega vpliva na barvo tudi glazura in snov, iz katere je predmet narejen. Že preje smo omenili, da deluje aluminijev oksid na poedine barve. Glazure pa imajo v sebi aluminijev oksid in še druge primesi in zato dajejo razne barve.

V glavnem moremo reči, da imamo mnogo več barv, ki pridejo na glazuro in da imamo mnogo več barv, ki pridejo pod glazuro. Toda te so mnogo trajnejše in trajajo tako dolgo, kakor predmet sam, dočim se barve, ki pridejo na glazuro, precej hitro odkrušijo.

Za žarenje imamo dve vrsti peči. Za manjše delavnice so peči, ki delajo perijodično, t. j. peč se napolni s posodo in predmeti, katere želimo žgati, nato se polagoma ogreva do potrebne temperature in se potem polagoma ohlaja. Za večje tvornice pa je ta način zelo nepripraven in neracionalen in rabijo zato peči, ki so stalno v delu. Predmete, ki jih žarimo, pomikamo s posebnimi pripravami na mesta vedno večje temperature, dokler ne pridejo do potrebne temperature in gredo potem na isti način do hladnejših mest, kjer se ohladi. Na ta način je omogočeno neprestano izmenjavanje materiala, ne da bi bilo treba peč ohlajevati. Važno je, da barvani predmeti pri žarenju ne pridejo v stik z raznimi produkti izgoravanja oglja, drv ali koksa, niti s plamenom. Skozi peč mora neprestano pihati vroč zrak. Ako se ne pazi na to, se lahko pripeti, da dobimo po žarenju predmet popolnoma brezbarven ali pa čisto druge barve, kakor smo jo hoteli dobiti. Za barve, ki pridejo pod glazuro, je temperatura žarenja 900 do 1400 stopinj. Teh barv imamo dve vrsti: barve za kamenino in za porcelan. Ena od najbolj znanih barv za kamenino je rdeča barva, znana pod imenom »pink«. To je treba žgati ob velikem pihanju zraka. Če ni dovolj zraka, potem dobimo predmet, ali brezbarven ali pa zamazano zelen.

S tem bi bile v glavnem našteje vse važnejše stvari pri barvanju in žganju keramičnih predmetov. Že iz tega vidimo, da vse skupaj ni tako enostavno.

Od ljubljence varieteteja do kapucina

Neki mladi, šarmantni, vedno izborno razpoloženi konferencier odličnih berlinskih, dunajskih, budimpeštanskih kabaretov, v najširših krogih poznan in oboževan, je slekel te dni smoking, odložil svoj monokel, porazdelil svojo bogato garderobo in oblekel rjavo haljo. Mnogoštevilne občudovalke elegantnega Ferryja se ne morejo nikakor sprijazniti s tem dejstvom — in vendar je tako. Brez slovesa, ne da bi črnil besedice, je zginil Ferry nekega dne z odra in mnogo mesecev nato je šele varietetna publika doznala za njegovo bivališče v nekem kapucinskem samostanu.

»Brat Odilo ne sprejme nikogar,« odgovarja stari samostanski vratar in razočarane odide dame, ki so nekoč tako rade gledale Ferryja iz sivega zidovja. Odkar je v samostanu, ni še videl nobenega iz kroga svojih znancev. V mali celici sedi brat Odilo in se uči. Elegantna postava, malone 30 let star, finega profila; obnašanje izda koj nekdanjega posvetnega moža.

»Čudite se, da me tu vidite, dragi prijatelj, pa bi radi vedeli vzroke, ki so me napotili, da sem oblekel redovniško haljo. Moja zgodba pa ni nikakršna senzacija, kot bi utegnil kdo misliti; jaz nisem prišel s strtim srcem semkaj, tudi ne iz finančnih vzrokov, niti me niso kake prevare, razočaranja v življenju ali ljubezni sem pripeljale. Jaz sem le nastopil sedaj svoj pravi poklic, ki sem ga gojil že izza najnežnejših let, vse drugo je bilo le tako mimogrede, bežno sredstvo k cilju. Moji starši so že zdavnaj umrli in mi niso mogli dati sredstev za študije. Poskusil sem torej, da si sam prislužim za življenje in učenje, v zadnjih letih gimnazije sem si s petjem pridobil dovolj za svoje potrebe in pozneje sem žel lepih uspehov kot humorist in konferencier. V teku let sem si pridobil veliko priljubljenost in sem prejel izredno dobre angažmane. V mnogih velikih mestih sem doživel prave triumfe in prejemal visoke gaže, toda kolikor bolj hrupno in razgibano mi je postalo življenje, toliko bolj je rasla v mojem srcu želja po samostanskem miru. Svoje zrelostno spričevalo sem imel že zdavnaj v žepu in mi ni preostajalo drugega kot polagoma in počasi se odtrgavati od poklica, ki mi ga je življenje vsililo in v katerem sem doživel toliko slavlje in lavorik.

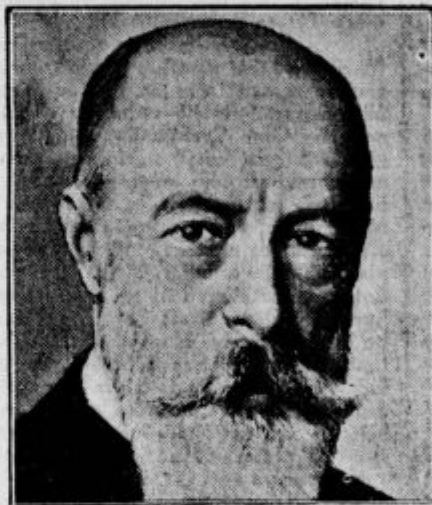

Major Pabst, vodja Heimwehra, ki ga je avstrijska vlada izgnala.

ma,« pravi že petdesetih snežnobradati vratar; »tudi pisem ne prejema.« — »Škoda,« vzdihne mala blondinka, »tako rada bi ga bila videla v rujavi kuti. Mora pač biti silno zainteresanten v njej.« F. B.

Ženski pokret na Japonskem

Ženski pokret na Japonskem je te dni za beležil večji uspeh. Z odlokom notranjega ministrstva se bodo v bodoče ženske pripustile v policijsko koncipijentsko službo. V odredbi se navaja nekaj razlogov, ki so igrali važno vlogo pri tem novem zakonu: 1. štednja, ker se ženske zadovoljujejo s polovico manjšo plačo; 2. prisotnost žensk bo dvignila promet s strankami; 3. pred policijo ne bo več takega strahu, posebno ne v ženskih zadevah, ki jih bodo reševale samo ženske. Takoj po objavi te naredbe je bila sprejeta gđ. dr. Kaneko Marioka kot koncipijentska uradnica za tokijski četrt Nakano. V odredbah za obnašanje uradnic stoji, da uradnici ni treba pozdravljati svojih predpostavljanih in da ji ni treba odgovarjati na privatna vprašanja. Gđ. dr. Kaneko je stara 24 let. Ko ji je minister sam osebno izročil dekret, mu je koketno rekla: »Hvala, toda dovolite mi, da na vaše privatno vprašanje, katerega niste izrazili z besedami, ampak z očesi in smehom, v smislu vaših navodil ne odgovorim.«

Sprememba v avstrijski vladi. Dosedanji avstrijski trgovinski minister dr. Mihael Hainisch (na levi), prejšnji zvezni predsednik Avstrije, je odstopil. Njegov naslednik bo dr. Aleksander Spitzmüller (na desni), bivši finančni in trgovinski minister in guverner avstro-ogrske nar. banke.

Strelna udarila v cerkev

Iz Budimpešte poročajo: V okolici vasi Fogaros je te dni divjala huda nevihta, od katere je posebno trpela občina Sarkany. Prebivalci so se po večini zatekli v cerkev. Nekateri izmed njih so splezali v zvonik, da bi zvonili z zvonovi. Tedaj pa je udarila v zvonik strela, in sicer dvakrat zaporedoma. Tri osebe so bile takoj mrtve, tri pa so smrtonavno ranjene. Cerkev je strela močno poškodovala.

Odrezal nos, ker ga je srbel

Iz Budimpešte poročajo: V občini Atany se je te dni pripetil res redek in čuden slučaj. Starejši kmet Istvan Toth si je odrezal z žepnim nožičem nos. Zakaj? Ker ga je nos ves dan srbel. Toth je bil najprej zelo zaničljiv, nato pa je kar naenkrat izginil. Po dolgem iskanju so ga našli v hlevu. Sedel je na kupu slame. Obraz je imel ves krvav in na tleh je sredi mlake krvi ležal njegov nos. Stari Toth je dejal z največjim mirom: »Ves dan me je srbel ta presneti nos! Sedaj pa sem si ga odrezal in nič več me ne bo srbel.«

»1. julija bo 25 let, kar sem pri Vas v službi.« »Vem, vem, moj ljubi. Zato sem letos Vaš dopust določil na najdaljši dan v letu.«

Nemški rdeči križ je imel te dni svoje vaje. Najbolj zanimivo je bilo reševanje ponesrečenih iz ozemlja, kjer so spustili strupene pline.

Debata o elektrifikaciji

Odkar se je bila v ljubljanskem občinskem svetu velika debata o priključku Ljubljane na kranjske deželne elektrarne, se pojavljajo glasovi za ali proti ponudbi Kranj, deželne elektrarne tudi v časopisu. Kot najzavnejše nam je vsekakor zabeležiti izjavo bana dravske banovine g. inž. Dušana Serneca v četrtkovni številki "Jugoslovana", iz katere posnemamo sledeče:

Čili elektrifikacije je ustvariti nove vire dohodkov v industriji, obrti in racionaliziranju kmetijstva.

Namen banovine je dati gospodarskim potrebam na razpolago vse potrebne množine toka po kar mogoče nizkih cenah. Ker tuji kapital gotovo ne bo podpiral naših domačih gospodarskih stremeljenj, bo akcija izvedla banovina, kateri ni treba, da stremi za takojšnjim običkom, ampak pride na svoj račun, če omogoči življenje večjemu številu prebivalstva, če dvigne davčno moč prebivalstva. Neobhodno potrebno je, da kot vodilni faktor elektrifikacije nastopa banovina. Banovina ne izključuje sodelovanja privatnih podjetij.

Gostilničarji grade svoj dom

Zadruga hotelirjev, gostilničarjev, kavarnarjev, izkuharjev in žganjetočnikov v Ljubljani je na svojem obnem zboru ta teden sklenila, da si zgradi svoj dom, v katerem bi se predvsem nahajala gostilniška šola, ki bi bila prva šola te vrste v državi, nadalje bi se v njem nahajali poslovni prostori ljubljanske zadruge, okolišanske zadruge in Zveze gostilničarskih zadrug. Zadruga je v ta namen kupila za ca. 0,1 milij. Din zemljišče nekaj nad 1000 m² ob Privozu in bo na njem zgradila reprezentativno stavbo za 1 milij. Din. Za zgradbo bi se porabil garancijski fond, ki znaša ca. 0,6 milij. Din. za ostanek pa bi se najelo posojilo. Donos doma je zagotovljen. Kakor vse kaže, se bo začelo graditi v kratkem, tako da bo letos stavba že pod streho.

Iz poročila predsednika g. Frana Kavčiča je posneti, da je zadruga zelo veliko delala na uredu davčnih vprašanj. Tajniško poročilo je podal tajnik g. Pintar. Iz poročila je razvidno, da šteje zadruga 276 članov; članstvo se narašča radi prirastka malih točilnic. Vajencev je bilo 44. Med drugim je zadruga zaposlovala pavšaliranje takse na nočni obisk. Računski zaključek izkazuje pri 72.000 Din dohodkov 26.000 Din prebitka. Čista imovina družva znaša 80.000 Din.

Na obnem zboru Bolniške blagajne članov zadruge, ki posluje že od leta 1906, je bilo poročano, da znaša število članov (članstvo je obvezno) 280, od tega 113 moških in 165 ženskih. Dobrodoči blagajne so znašali 105.000 Din, izdatki pa 101.000 Din. S prebitkom iz leta 1929. se je rezervni fond blagajne povečal na 84.000 Din. Največ je bilo izdatkov za zdravniško službo, nadalje za zdravila itd. Sklenjeno je bilo nadalje, da se prispevki za Samopomoč izločijo in zvišajo prispevek mesečno na 50 Din.

Zadruga slavi prihodnje leto 40 letnico, ki jo bo lahko slavila v lastnem domu. Prostori v domu, ki bodo za šolo, bodo najmodernejše urejeni in se bo v njih n. pr. nahajala vzorna kuhinja. Stavba bo v celoti trinadstropna.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 15. junija 1930. (Vse v milijonih dinarjev; v oklepajih razlika napram izkazu z dne 8. junija 1930.) A. k. t. v. kov. podlaga 336,5 (- 57,5), tečajna razlika 1.243,1 (- 1630), posojila: menična 1.110,6, lombardna 228,5, skupaj 339,2 (+ 9,4), račun za odkup kronskih bankovcev 108,9 (- 2,0); pasiva: bankovci v obtoku 5.204,8 (- 67,4), račun začasne zamenjave 163,9 (- 20), drž. terjatve 235,1 (- 154,6), obveznosti: žiro 1.133,1, razni račun 146,6, skupaj 1.279,7 (+ 10,8); ostale postavke neizpremenjene. — V izkazu moramo posebej poudariti veliko zmanjšanje deviznega zaklada (za 220,5 milij. Din). To veliko zmanjšanje deviznega zaklada je pripisovati plačilom države, saj se je do broimetje države pri banki zmanjšalo za celih 154,6 milij. Din (za 235,1 milij.).

✱

Trgovska in industrijska zbornica kralj. Jugoslavije v Solunu je izdala poročilo o svojem delu v letu 1929. Poročilo ugotavlja, da se je delo Zbornice razširilo tudi na druge države Sredozemskega morja. Naša trgovina z Grčijo je zelo važna, saj je lani izkazovala prometa ca. 600 milij. Din. Poročilo se obširno peča z izvozom naših najvažnejših predmetov v Solun in Grčijo s prav poučnimi statistikami. Naš promet skozi cono, ki je začela funkcijonirati 1. julija lani, je znašal v drugi polovici lani 2323 vagonov in 21.711 ton. Proračun zbornice za 1919 je znašal z izrednimi krediti 247.000 drahem.

Srbsko združništvo v Vojvodini. Dne 1. julija 1927 se je odcepilo od glavne zveze srbskih kmet. zadrug v Belgradu veliko število srbskih zadrug v prečanskih krajih. Osnovale so si svojo zvezo v Zagrebu s sedežem v Novem Sadu. Koncem 1929 je imela zveza 221 članice, od tega 189 kreditnih zadrug, ostale so mlekaršne itd. Zveza ima komaj tri milijone vlog. Ves njen promet je znašal pa 445 milij. Din, ker se peča zlasti z blagovno trgovino, saj je lani nabavila za svoje članice za 6 milij. Din kmet. potrebnih in orodja, največ lesa, superfosfata in ostalih umetnih gnojil.

Italijanski državni dolg narašča. Po uradnih podatkih je znašal 30. junija vsakega leta italijanski dolg sledeče vsote: 1913, leta 15.125 milij. lir, 1924, leta 93.163 milij. lir, nato se je zmanjšal do 1927, leta na 83.679 milij. lir. Od leta 1927, pa narašča in je dosegel 1. aprila 1930 že 88.026 milijonov lir.

Borza

Dne 20. junija 1930.

DENAR

V današnjem deviznem prometu je prišlo do zaključkov samo v devizah Praga in Curih. Znatnejši pa je bil kompenzacijski promet. Tečaj pa so bili nadalje čvrsti.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2275,50 bl., Berlin 1350 bl., Bruselj 789,32 bl., Budimpešta 990,14 bl., Curih 1094,40—1097,40 (1095,90), Dunaj 798,74 bl., London 274,96 bl., New York 56,485 bl., Pariz 221,17 bl., Praga 167,50—168,30 (167,90), Trst 206,42 bl.

Zagreb. Amsterdam 2275,50 bl., Berlin 1348,50—1351,50, Bruselj 789,32 bl., Budimpešta 988,18—991,18, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 797,24—800,24, London 274,56—275,36, New York 56,385—56,585, Pariz 221,17—223,17, Praga 167,50—168,30, Trst 205,348—207,348. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 8,9 milij. Din.

Belgrad. Berlin 1348,50—1351,50, Budimpešta 988,64—991,64, Bruselj 787,82—790,82, Curih 1094,4—1097,4, Dunaj 797,24—800,24, London 274,56—275,36, New York 56,385—56,585, Pariz 221,12—223,17, Praga 167,50—168,30, Bukarešt 33,60—34,10.

Pogajanja med Ljubljano in banovino so bila prekinjena od mestne občine. Banovina bo izvedla svoje podjetje brez ozira na to, ali bo Ljubljana sodelovala ali ne.

Izvedenisko mnenje g. Orniha ne govori proti sodelovanju Ljubljane, ampak baš nasprotno za sodelovanje. Debata v obč. svetu vzbuja vtis, da si večina obč. sveta ni svesta stavljenih nalog. Kakor se je povdajalo v debati, lahko bodoči politični razvoj različnih možnosti tvori zapreke za sodelovanje Ljubljane in banovine; toda ta argument pomeni naravnost boj proti duhu tega manifesta.

Trboveljska premogokopna družba se upira elektrifikaciji v smeri, kakor jo predlaga banovina. Izrečena je bila celo grožnja, da banovina brez volje TPD ali proti njeni volji elektrifikacije nikdar ne bo izvedla, češ da ima TPD milijone in bo tudi težke milijone žrtvovala, da namene banovine prepreči.

Uspeh banovinske akcije ni odvisen od stališča, ki ga zavzemajo nasprotniki akcije. Banovina bo izvedla svoje projekte brez pomoči in proti odporu.

Curih. Belgrad 9.1275, Amsterdam 207,60, Ate-ne 6,60, Berlin 128,16, Bruselj 72,85, Budimpešta 90,825, Bukarešt 3,065, Carigrad 2,40, Dunaj 72,85, London 25,09, Madrid 60,90, New York 516,375, Pariz 20,27, Praga 15,32, Sofija 3,745, Trst 27,05, Kopenhagen 138,25, Stockholm 138,70, Helsingfors 138,25, Oslo 18.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12,5225, (valuta) 12,495.

VREDNOSTNI PAPIRI

Med državnimi papirji je danes nekoliko slabšeja vojna škoda, nadalje so popustili tudi dolarški papirji. Zlasti so popustili tečaji dolarških papirjev. Bančni papirji so ostali neizpremenjeni pri majhnem prometu. V industrijskih papirjih je bila danes zelo trgovana osješka Sečerana, začetkom po 375, kasneje pa se je trgovala po 360, pred zaključkom borznega sestanka je bil tečaj 363,50—366,50. Med paroplovniimi družbami je čvrstejša Oceanica.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 97 bl., 7% Bler. pos. 85,25 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prastediona 905 den., Kred. zavod 170 den., Večve 119 den., Stavbna 40 den., Sešir 105 den., Ruše 275 den.

Zagreb. Drž. pap. Tob. srečke 54 bl., 7% inv. pos. 87,25—87,75 (87,75), agrari 54,25—54,75, vojna škoda ar. 432—433, kasa 432—433 (432,50, 432,25), 6. 432,50—433 (432,75), 7. 432,50—432,75 (432,75), 8. 432—432,50 (432,50), 11. 432—432,50, 12. 432,50—433 (432,50), srečke Rdeč. križa 52 den., 8% Bler. pos. 94,50—96,50, 7% Bler. pos. 84,50—85 (85), 7% pos. Drž. hip. banke 84—84,75, posoj. mesta Zagreba 75 bl. Bančne delnice: Ravna gora 75 den., Hrvatska 50 den., Katolička 36—38, Poljo 58—58,50 (58), Kreditna 96—100, Union 196—197, Jug 78,50—79, Lj. kred. 122 den., Medjunarodna 61,50 den., Narodna 8150—8280, Obrtna 36 den., Prastediona 900—910, Etno 180—185, Srbska 133—136 (135), Industrijske delnice: Guttman 160—169, Slaveks 68—72, Slavonija 200—210, Našice 1300 bl., Danica 107—110 (108), Drava 195 den., Sečerana Osjek 363,50—366,50 (375—370—367,50—365—360), Nar. mljn. 20 den., Ošj. ljev. 175 den., Brod. vag. 110—120, Union 115—125, Večve 120 den., Isis 33—34 (33), Ragusa 396—400, Oceanica 222,50—230, Jad. plov. 500—510, Trboveljska 415—420.

Belgrad. Narodna banka 8180—8300, 7% inv. pos. 89,50—90,50 (90), agrari 55,50—56,50, vojna škoda promptna 442,50—443,25 (443), 8. 447,50—448,50 (448), 7% Bler. pos. 86,25—86,50, 7% pos. Drž. hip. banke zaklj. 86,25 (1006 dol.).

Dunaj. Podon.-savski-jadrani. 93,49, Wiener Bankverein 18,20, Creditanstalt 47,60, Escompteges. 160, Union 24, Ruše 34,15, Guttman 20,25, Mundus 165, Alpine 23,90, Trboveljska 51,50, Prager Eisen 324,50, Rima Murany 83,40.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vagon letvice, 1 vagon remeljinov in 2 vagona jelovih hlodov. Tendence neizpremenjeno mlajna.

Eksekutivna prodaja: 1 vagon hrastovih podnic 43 mm 2,65 m l., II. 18—28 cm fko Postojna po 700.

Žito

Na svetovnih žitnih tržiščih traja pod vplivom bese v Ameriki še nadalje slaba tendenca. Ameriška besa ima med drugimi vzroki tudi povod v dogodkih na newyorški borzi, ki pa ne morejo imeti za žitno trgovino posebnih posledic. — Na našem domačem trgu je položaj v glavnem neizpremenjen, za staro pšenico je tendenca malenkostno oslaba, vendar so cene prilično iste kot so bile; za gornjebačko pšenico se zahteva 212,50—215, za sremsko koruzo 100—102,50 nakladalna postaja. Promet je dokaj velik, ker kupujejo bački mlinci še preostale zaloge stare gornjebačke pšenice. V novi pšenici ni opaziti nikake oslavitve, marveč pojačen interes s strani kupecv.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Notacije so ostale neizpremenjene. Promet: 43 vagonov pšenice, 22 vagonov koruze, 9 vagonov moke, 8 vagonov otrobov. Tendence neizpremenjena.

Sombor. Notacije so ostale neizpremenjene. Pšenica srem. in slav. 180—185. Tendence neizpremenjena. Promet: skupno 150 in pol vagona.

Budimpešta. Promet srednji. Pšenica junij 19,85—20,02, zaklj. 19,92—95, okt. 19,12—19,38, zaključek 19,14—19,15, rž junij 11,20—11,35, zaklj. 11,23—11,25, koruza junij 12,74—12,85, zaklj. 12,80—12,82, avg. 13—13,15, zaklj. 18,02—18,04, transit junij 11,28—11,40, zaklj. 11,40—11,50, avg. 11,60, zaklj. 11,70—11,80.

Živina

Mariborski svinski sejem dne 20. junija. Prijelajali so 114 svinj in eno ovco. Mladi prašički 5 do 6 tednov 175—190, 7—9 tednov 260—320, 3—4 mesece 400—500, 5—7 mesecev 600—720, 8—10 mesecev 800—950, 1 leto 980—1100, 1 kg žive teže 11—13 Din, 1 kg mrtve teže 16—18,50. Prodanih je bilo 101 konad.

Gobe

Prva rast letosnjih gob, ki se je pojavila največ na bivšem Stajerskem, Prekmurju. Posavju in nekaterih krajih Dolenjske, je vrgla po našem mnenju 15.000 kg suhega blaga. Od tega se je izvozilo le majhen del. Povpraševanje iz inozemstva je slabo, najbrže vsled jesenskega blaga, ponekod pa imajo domačo rast gob. Kvarno vpliva na prekomorsko kupčijo dejstvo, da je Amerika zvišala uvozno carino na 60% od fakturine vrednosti. Cene na domačem trgu za prve količine suhih gob so bile srednje dobre, iskalo se je pa le v prvovrstno blago. Kasneje pa se je čutilo stalno padanje nakupnih cen, tako da se danes plačuje za vse kvalitete po 10 do 15 Din pri kilogramu manj kot začetkom.

Sport

PLAVALNE TEKME S. K. ILIRIJE.

Plavalna sekcia S. K. Ilirije je priredila v četrtek na praznik svoje prvo letošnje prireditve, plavalne tekme za klubsko pvenstvo. Ta prireditve naj bi pokazala napredek plavalcev preko zime. V tem oziru pa prireditve ni uspela v celoti. Na startu so se prijavili skoro sami mladi plavalci, seniorjev pa ni bilo. Nič zato, bolje, da se vraga zdrav naraščaj, kakor pa izgublja sile z nediscipliniranimi atleti. Rezultati doseženi na te tekmi sicer niso ravno dobri, nekateri (Turnšek, Zirovnik) so igrali veliko bolje. Ti slabi rezultati so več ali manj pripisovati dejstvu, da so tekmovalci atleti, ki točno poznajo, kaj kdo zmora, radi tega se tudi niso preveč napregali. Najbolj so pa presenetili skakači. V teh junijih bodo vzrastli pod spretnim vodstvom izborni skakači, ki ne bodo pristupili, da bi Slovenci izgubili primate v državi v skokih.

Doseženi so bili naslednji rezultati:
Gospode 100 metrov prosti stil: 6 tekmovalcev: 1. Lavrenčič 1.16, 2. Turnšek 1.18, 3. Zirovnik 1.20, 4. Otruba 1.25,2.

Dame 100 metrov prosti stil: 3 tekmovalke: 1. Bradac 1.31, 2. Lampret 1.34,8, 3. Jenko 1.38.

Dame 100 metrov prsno: Sever Mara 1.45 brez konkurence.

Gospodje 100 metrov prsno: 5 tekmovalcev: 1. Sever 1.31,6, 2. Bradac 1.34 (diskvalificiran), 3. Kramar 1.39.

Skoki s 3-meterske deske: 1. Zihlerl 68,26 točke, 2. Cerček 52,12 točke, 3. Priborsček 30,46 točke.

Juniorji 50 metrov prosti stil: 7 tekmovalcev: 1. Šerbec 37,44, 2. Svetek 39, 3. Fettich 40.

Juniorje 50 metrov prosti stil: 4 tekmovalke: 1. Fettich 43,3, 2. Negovetič 47, 3. Rojina 54.

Gospodje 100 metrov hrbtno: 5 tekmovalcev: 1. Zirovnik 1:30,7, 2. Sušteršič 1:37 (diskvalificiran), 3. Otruba 1:39.

Dame 100 metrov hrbtno: 2 tekmovalke: 1. Lampret 1:53, 2. Lampret 1:53.

SABLJAŠKI TURNIR.

Turnir s sabljo za prvenstvo S. K. Ilirije se je 18. t. m. po zanimivih, mestoma zelo napetih bojih zaključil. Boji drugega dne, so se po resnosti in odločnosti znatno razlikovali od bojev prvega dne. Prvi dan je napravil vtis, da vsak poidelec proučuje nasprotnika in si zbira izkušnje za odločilni boj. Drugi dan je dovedel do energičnih, deloma jako ostrih borb, v katere so očitno vložili vsi tekmovalci vse fizične in duševne sile za dosego zmage.

Tehnično izvedbo posameznih akcij se mora, posebno z ozirom na kratek čas vezbanja označiti kot presenetljivo dobro. Duševno delovane t. i. zasnovane in priprave posameznih akcij ste pa zaostajali za tehnično izvedbo. Žirija se je potrudila zadostiti svoji težki nalogi. Manjkanje dveh sodnikov, katerih v obče nimamo, je neugodno vplivalo na pravorek žirije, kot tudi na tekmovalce. Ostala prireditelja turnirja je bila pa brezhibna.

V splošnem nam je turnir pokazal presenetljivo dobro uspehe, katere je dosegla sabljaška sekcia Ilirije v razmeroma jako kratkem času. To so nam pokazali že uspehi, doseženi po naših borcih na tekmah v Belgradu ob priliki sportnih manifestacij in na turnirju za drž. prvenstvo v Palicu. Zadnji klubski turnir nam potrjuje mnenje poznavalcev sabljaškega sporta v naši državi, da bodo morali sabljaški krogi že v doglednem času najresnejše računati z borci našega kluba.

Na drugi strani pa nam je pokazal naš prvi turnir, da se imamo še mnogo, mnogo naučiti in da smo šele na začetku poti, kateri vodi k smotru in idealnemu cilju borenja. Tehniko borenja bo treba še precej izgladiti, v marsičem izpopolniti. Proučevanje nasprotnika, uporaba ugotovitev proučevanja v pravem trenutku z odgovarjajočo akcijo bode zahtevalo še mnogo dela in doslednega studija. V glavnem bo potreba stremeti, da si pridobe vsi naši borilci mirnost, premišljenost in hladnokrvnost, kar je končni rezultat stalnega zatajevanja in absolutnega obvladavanja samega sebe. To so tudi glavne odlike pravega borca, ki so potrebne vsakemu ne samo v sportni tekmi, temveč tudi v boju za vsakdanji kruh.

Rezultati turnirja so: a) v tekmi na zadetke: g. Seunig Stane, 6 zmag, 1. mesto, častno diploma in naziv klubskega prvaka; g. Gombač Erle, 6 zmag, 2. mesto, priznanico kluba; g. Mandeljc Drago, 6 zmag, 3. mesto, priznanico kluba. — b) v tekmi v oeni po točkah: g. Seunig Stane, 1. mesto, 51 točk; g. Raunacher Gustav, 2. mesto, 50 točk; g. Mandeljc Drago, 3. mesto, 49 točk.

MARIBORSKI SPORT

Spomladanske kasaške dirke na Teznu. Ob ogromnem obisku so se na Telovo vršile prve spomladanske kasaške dirke na dirkališču mariborskega kasaškega društva na Teznu pri Mariboru. Doseženi so bili naslednji rezultati:

Dirke Karla Pachnerja:
(Heat-vožnja za 4—12 letne konje iz vseh krajev. Proga 1600 m, Nagrade Din 2500, 1250, 750 in 500)

1. heat: 1. Jon (Franc Filipič) 1.32; 2. Salome (Fric Skoberne) 1.34; 3. Anfängerin (Anton Kerenčič) 1.34,5; 4. Felčka (Franc Herič) 1.41.
2. heat: 1. Jon (Franc Filipič) 2.30,4; 2. Anfängerin (Anton Kerenčič) 2.33; 3. Salome (F. Skoberne) 2.44; 4. Felčka (F. Herič) 2.47.

Končni rezultat: 1. Jon, 2. Anfängerin, 3. Salome, 4. Felčka.

Dirka Koketke

(za 3—12 letne konje slovenske kmečke rejce. Proga 2000 m. Nagrade Din 1250, 625, 375, 250).
Startalo je 6 konjev. 1. Poldi (Mih. Filipič) 3.24; 2. Egga II (Franc Skuhala) 3.28; 3. Psina

(Jožef Slavič) 3.28,2; 4. Koketa (Ivan Bunderl) 3.29.

Dirka Rudolfa Warren-Lippita

(za 5—12 letne jugoslovanske konje. Proga 2000 metrov. Nagrade 1500, 750, 450 in 300 Din).

Startalo je 7 konjev. 1. Saperlot (Franc Filipič) 3.23; 2. Poldi (Mih. Filipič) 3.25; 3. Fortuna (Franc Wagner) 3.35; 4. Egga II (Franc Skuhala) 3.34; 5. Zgloha (Karel Weitzl) 3.23,5 (diskvalificiran radi zalopiranj).

Spominska dirka dr. Alfreda Rossmänita

(dvoiprežna amaterska vožnja za triletno in starejše jugoslovanske konje. Proga 2800 m. Nagrade Din 2000, 1000, 600, 400).

Startalo je 12 konj. 1. La Fliche in Fretl Maria (Franc Filipič) 3.23; 2. Fortuna in Süßes Mausi (pl. Janković) 3.25,1; 3. Psina in Prima (Jožef Slavič) 3.35; 4. Elsa in Egga II (Franc Skuhala) 3.41.

Novost za Maribor je bilo nagradno skakanje (concours hippique), ki so ga izvajali članski tukajšnjega topničarskega polka. V lahki kategoriji je bil prvi Marjan (podporočnik Nikola Milkič) 1.2, drugi Dilber (poročnik Kostić) 1.4, tretji Rokoko (podporočnik Milkič).

Lahkoatletski meeting v Mariboru. SK Zeleničar priredi v nedeljo 22. junija na igrišču SK Rapid propagandni lahkoatletski meeting. Sodelovali bodo vsi mariborski lahkoatletci ter lahkoatletci iz Zagreba in Ljubljane, med njimi tudi državni prvaki Predančič (Concordia, Zagreb).

NOGOMET V TUJINI.

Prva letošnja tekma za srednjeevropski pokal. Pred 15.000 gledalci se je na praznik v Pragi odigrala prva letošnja nogometna tekma za srednjeevropski pokal med praško Slavijo in madžarskim Ferenzvárošom. Tekma je končala po mnogih napetih prizorih le neodločeno z rezultatom 2 : 2 (1 : 1). Rezultat pa skoraj ne odgovarja poteku igre, ker so bili Ogrji v marsičem veliko boljši. Šele proti koncu igre so Čehi pričeli z bombardiranjem, ki jim je k sreči prineslo neodločen izid. Gole za Slavijo sta zabila Svoboda in Puc, a za Ogre Toldi in Takaas II.

Rapid : Hakoah 5 : 2 (1 : 2). Na Dunaju se je vršila prijateljska tekma med dunajskim prvkom pri Hakoah, ki je morala letos iz prvega v drugi razred. Posebno v prvi polovici igre se je Hakoah dobro držala, pozneje pa je morala prepustiti iniciativo napadalni vrsti Rapida.

Bohemians : Viktoria Žižkov 2 : 1 (1 : 0). Važna tekma med omenjenima kluboma v kvalifikacijskem turnirju, ki naj določi moštvo, katero naj poleg Slavije zastopa Českoslovaško v borbi za srednjeevropski pokal, je končala z zaslužno zmago Bohemians, ki je nudila v vsakem pogledu vzorno tgro. Gledalcev je bilo okrog 2000.

Vienna zopet zmagala. V Nürnbergu je dunajska Vienna nastopila napram teamu, sestavljenem iz V. f. R. Fürth in A. S. Nürnberg ter zmagala v razmerju 5 : 2 (2 : 2). Le prvi polčas so se zamogli domačini dovoljno upirati Dunajčanom. Vsekakor je ta zmaga velik uspeh dunajskega pokalnega prvaka.

RAZNO

Tribuna se podrla! V Milanu se je zbtala velikanska množica gledalcev na tekmi med Ambrosiano ter Genuo. Med igro pa so krožili nad igriščem razni aeroplani. Posebno eden od teh je vzbujal pozornost občinstva, kajti letel je prav nizko nad napolnjeno tribuno. Da bi ljudje lažje opazovali te drzne polete, so se gledalci nakopili posebno na enem delu tribune. Ta pa silnega pritiska ni vzdržala ter se je zrušila. Nastal je presunljiv prizor. Obupni klicni zna pomoče so se razlegali na dotičnem mestu. Bilo je 200 lažje ranjenih ter 30 težje ranjenih gledalcev.

V SENJSKEM RUDNIKU (MORAVSKA BANOVA)

se sprejme na delo večje število dobrih

rudarjev-kopačev

MALI OGLASI

Vseka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službodobne

Zagarja
na venecijanko in krožno žago, ki je varen hrastovine in bukove, sprejme Jakob Dereani v Žužemberku.

Učenca
za trgovino z mešaním blagom — sprejme takoj tverda K. Koželj, Tržič. Hrana in stanovanje v hiši. Predpogoj: Pošten in dober računar. Prednost imajo dečki z družino.

Nadzornika
(Steiger), samo starejšega, samostojnega, v vseh rudarskih poslih popolnoma večjega, dobro pismenega, z dovoljnim znanjem nemščine in srbohrvaščine, iščemo za 15. julij. Stanovanje za samca brezplačno. Ponudbe z zahtevano plačo na upravo rudnika magnetita »Vrtnica«, pošta Užice, poštni predal 38.

Sobarico
zdravo, nemščine zmožno, ki ima veselje do otrok in ima letna priplačilo, iščemo k 1- in 3-letnemu otroku. Slika se želi. Vprašanja na: Dr. Ivan Moser, odvetnik v Zemunu pri Beogradu.

Zagarja
za venecijanko izurjenega, ki zna samostojno vršiti popravila, sprejem. Prednost imajo neoženjeni. Ponudbe poslati na: T. Jovanović, Trnovo pri Sarajevu.

Učenko
pridno — se sprejme v damskem krojaškem salonu. Ivan Sapač, damski salon, Maribor, Slomškova trg 3.

2 mizar, pomočnika
sprejemem za trajno delo z vso oskrbo v hiši; nastop mogoč takoj. Jožef Sitar, strojno mizarstvo, Križe pri Trzinu.

Dijaki
Abiturijent
hum. gimnazije bi sprejel čez počitnice par instrukcij ali mesto vzgojitelja v Ljubljani ali na deželi. Cenj, ponudbe na oglasni oddelček »Slov.« pod šifro »Odličnjak«.

Pouk
Šoferska šola
L. oblast. konc., Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Objave
Oddaja košnje
treh travnikov se bo vršila na prostovoljni dražbi 22. junija ob 3 popoldne na Lžanski cesti, poleg mestnega kopališča.

Stanovanja
Prazno sobo
za stalno išče za takoj duhovnik. Ponudbe pod »Prazna soba« št. 7087.

Opremljena soba
z elektriko in posebnim vodom, v sredini mesta, se odda. Naslov v oglasnem oddelku pod 7084.

Pozor letoviščarji!
Živčno bolni in vsi, ki želijo uživati krasno naravo v miru, dobe v bližini Ptujja lepo, meblirano stanovanje s tremi sobami in kuhinjo, živem in postrežbo po ugodni ceni. Naslov v upravnistvu pod št. 7071.

Stanovanje
2 sobi s kuhinjo in pritiklinami, se odda v novi hiši za avgust. Vodovod in elektrika. — Rožna dolina, cesta VII/12.

Vnajem
Večji lokal
s skladiščem in stanovanjem, za trgovino ali obrt, se odda za avgust. Rožna dolina, cesta VII/12.

Glasba
Harmonij
nov, močan glas, 5 oktav, za nizko ceno prodaja Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica.

Nov harmonij
5 oktav, 10 registrov, 2 vrsti jezičkov, napredaj. Ljubljana, Domobranska cesta 17, pritličje.

Posestva
Amerikanci, pozor!
V najem se odda, event. prodaja hiša z zemljiščem v industrijskem kraju. — Poizve se pri Josipu Pogarču — Kamnik, Glavni trg 22.

Hiša z gostilno
v industrijskem kraju na Gorenjskem, pripravna tudi za lažjo obrt, se odda pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Cel inventar« 7008.

Hiša v Laškem
na najprometnejši cesti, opremljena s trgovsko opremo in takojšnjim stanovanjem, se prodaja, ev. odda v najem. Zglasiti se je pri tverdi Jos. Osolin, Laško.

Za stavbe
vsakovrsten suh, tesan in žagan les, ladijska tla ceno oddaja — Fran Suštar, Dolenska cesta, Telefon 2424

Tehtnica
za trgovino — sistema Schulz Universal — za 15 kg, ugodno napredaj. Vprašati pri Gospodarski zvezi na Dunajski cesti.

Puhasto perje
kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. — Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič, čistilnica perja.

Tesan les
popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28—20.

Kopalne obleke
vseh vrst — po meri. — Aleksandrova c. 3, prtl.

Obrt
Hotel
restavracijo Mariborski dvor, Oset. — Prenočišča, kopalnica, garaža, avtomobil. Posejalte!

Pšenično moko
najboljše mlinov nudi najceneje veletrgovina žita in mlekarski izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA, Rosljova cesta 24.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN ie mas!

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
Iekarnar — SISAK

ALPEKO trg.-ind. družba z o. z. LJUBLJANA
nudi po dnevnih cenah

Ia Portland cement
svetovnoznanih znamk

»SALONA« (TOUR), »COLOSSUS«, TALJENI CEMENT

Salonit
azbestni škrlj, valovite plošče, cevi raznih dimenzij.

Proizvod: »SPLIT« A. D. ZA CEMENT PORTLAND

Čitajte in širite
»Slovenca«!

J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnih najcenejši.

POHIŠTVO
priprosto in najmodernejše Vam audi tverda po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA
Št. Vid nad Ljubljano — nasproti kolodvoru

Stavbni les
deske za obijanje stropov i. t. d.

Trd, parjen bukov, hrastov in javorov les, več let naravno usušen — ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah tverda

REMEC - CO.
LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7.

Dostavlja se v Ljubljano in okolico na lice mesta.

Šket Alfonz
trgovca

v četrtek dne 19. junija 1930 po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili svet vere.

Pogreb dragoga pokojnika se bo vršil v soboto dne 21. junija ob 10 dopoldne iz hiše žalosti, Dramlje št. 15, na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 21. junija ob 10 dopoldne v farni cerkvi.

Dramlje, dne 20. junija, 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Noč se je spustila nad ljubavni duet dveh volkov. Tudi to je utihnilo in živelo je le še enakomerno, skrivnostno šumenje reke in obeh taboriščnih ognjev, belokožčevega in onega obeh rdečkožcev — grozne sence so se bliskoma pojavljale in izginjale.

Zaspal sem tako trdno, da mi je ogenj ugasnil. Mraz me je predramil. Potihem sem vstal ter se splazil do peščenega nasipa, kjer sem skril svoj kanu. Med temno vodo in temnim obrežnim grmovjem je ležal kakor svetlobni pas. Da se ugrejem in počakam dneva, sem začel po tihem hoditi gor in dol.

To skoraj nezavedno korakanje sem ter tja me je privedlo do indijanskega taborišča, kjer je žerjavica še slabotno žarela. Nenadoma sem zaslišal šelest in prasketanje ter pokanje vej, nato se je plamen dvignil visoko, iskre so pršile v črno noč. Na drugem bregu se je moja orjaška senca zazibala. Eden se je prebudil. Nekaj hipov nato sem opazil premikanje v satoru in nevoljen glas je zagodrnjal v chippeway-skem jeziku:

»Si ti, moj fant?«

»Ha! Ha! Jaz sem, oče. Podnetil sem žerjavico. Ogenj belokožca je ugasnil...«

»Belokožec ima dolgo pot za seboj. Utrujen je... Uah! Njegove noge so otrple, ko odide, za rdečim.«

»Prav takol Rdeči je naš prijatelj. Ko je bila moja žena bolna, je prišla bela žena k nji ter ji pregнала zlega duha...«

»Kljub vsemu: ne vmešavaj se v zadeve belcev, fant. Naj se raztrgajo! Saj jih je več kot preveč!«

»Uah! Moj oče je moder. Toda opomin bi ga znal rešiti. Rdeča vrba« (spomnil sem se, da so nekateri imenovali Archerja tudi tako) »Rdeča vrba« ne ve, da mu je sovražnik že tik za petami.«

»Uah! uah! beži, pa zelo hitro.«

»Za ženo in deco vse prehitro...«

»...Da. Ona je že hotela, da bi se radi otrok ustavili. A on je dvignil bič, kakor da ima opravka s psico, ter ukazal: Naprej!«

»A udaril bi je gotovo ne bil...«

»Uah! Bori se za svoje življenje — tako se mi zdi. Oni drugi se mu hoče osvetiti. Bogzna, zakaj...«

»To nas nič ne briga.«

»Nič. A kdor se masčuje, je dvakrat močnejši...«

»Rdeča vrba pravi, da zna oni drugi skočiti svojo višino...«

»Poznal sem voščaka, ki je to znal, ko so imeli Chippewayci še može... Ta belokožec ni velik, a njegove prsi so medvedje.«

»Zato ga bomo klicali Masquah (medved). Masquah dobro strelja, pravi Rdeča vrba. Vozil je hitreje nego bi smeli od belokožca pričakovati.«

»Da! A zdaj ima otrple noge. Sam si dejal.«

»Mogoče. A on je močan... Če najde sled...«

»Da. A Rdeča vrba ima dober prehitke. Zdaj ima Indijanski kol gotovo že za seboj. Na drugem bregu bo našel moj kanu ter bo mogel naprej po reki. Masquah pa mora sam nositi svoj kanu...«

»To pomeni, da je Rdeča vrba za dva dni na boljšem.«

»Prav! Pa zakaj se ne zateče k straži Hudsonbaiske kompanije ali k policiji belokožcev?«

»Znabiti da policija Rdeče vrbe nima rada. Pa kdo izmed nas je kdaj še razumel, zakaj belokožca?«

»A mala hčerka je bolna, hočemo jo...«

...Kako bi bil mogel poslušati dalje? ... Bolna? Bolna! ... Baby Lucy! ...

Vsa maščevalnost v meni je mahoma odumrla. Eno samo čuvstvo še! ... Čutil sem svoje živce, kakor da hočejo počiti, kakor strune na violini... e n a želja: Dohiteti! Vsemu se odreči! Zaklicati Archerju: »Ne! Ne! Ne bežita dalje! Ni se vama ničesar bati! A za božjo voljo mi ne pustita umreti otroka, mojega otroka!...«

Upanje in obup sta se v meni vojskovala in zdaj je prevladovalo eno, zdaj drugo — kakor je pač uspevalo zasledovanje. Po indijanski stezi, ki jo v gozdu spoznaš, sem še precej dobro napredoval. A ko sem prišel spet do reke, se je moj kanu zadel ob strmo skalo in napravila se je velika luknja...

Moral sem iskati ljubja, brezove skorje, šivati, vezati, mazati z lojem — in moja duša vendar ni bila pri stvari. Kontakt med njo in med telesom se je na kak način pretrgal. Prožnosti ni bilo več nikjer!... Spet sem napravil pol dneva... Spet je bil Archer tri dni pred menoj... tri dni! Kaj se zna ta čas vse prirediti!...

Pod večer tretjega dne, odkar sem zakrpal svoj kanu ter osvajal neprestano miljo za miljo po kipeči strugi, sem prišel do kraja, kjer so taborili... Kaj me je briga nered sledov, iz katerega je bilo moči razbrati neskončno tragično zgodbo? Kakor za pokoro sem si celo zabranil iskati za znamenji materine boli, ki je bila gotovo prav tako pretresljiva kakor moja lastna, morda celo s pekočo vestjo stopnjevana. Eno samo sem videl: vrh sveže gomile tisto borovo deščico, na kateri je bil vtisnjen z žarečim železom križ in spodaj ime:

Lucy Monge.

...Človek se je sklonil čez svojo preteklost...

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Človek se sklanja čez svojo preteklost...
(Konec.)

Č